

SAMOPRISPEVEK — SOLIDARNOSTNA AKCIJA LJUBLJANSKIH OBČANOV

NAŠA KOMUNA

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL LJUBLJANA-VIČ-RUDNIK • LETO VII • ŠTEVILKA 10 • OKTOBER II. 1971

PRIZADEVANJU ZA USPEH REFERENDUMA
SAMOPRISPEVKU

Akcija v polnem teku

V tem trenutku že lahko zapišemo, da bi v naši občini težko našli koga, ki ne bi bil vsaj v glavnem nanjen z akcijo o samoprispevku za petletno izgradnjo otroških vrtcev in osnovnih šol. Približujemo načrtnemu stopnjevanju te akcije, ki bo doživela svoj višek na referendumu 21. novembra, ko bomo s svojo glasovno voljo rekli svoj da ali ne.

Vzdušje v teh dneh dobro odraža nedavna seja občinske akcijskega odbora za uvedbo samoprispevka. Bila je v četrtek 1. oktobra, vodil pa jo je predsednik občinskega odbora ing. Slavko Kobal, ki je obenem tudi predsednik odbora. Po programu dneva v akcijskem odboru so se desetega septembra sestali predsedniki krajevnih skup-

nosti. Na tem sestanku so obravnavali zadevno organiziranost na terenu, kjer že skoraj po vseh krajevnih skupnostih delujejo akcijski odbori. Sestavljajo tudi skupine za organizacijo zborov volivcev, posebej posvečenih samoprispevku. Ti zbori bodo od 15. do 30. oktobra. Po krajevnih skupnostih delujejo v tem smislu tudi politični aktivisti.

22. IX. je organizirala občinska konferenca SZDL sestanek s predsedniki krajevnih organizacij. Namen sestanka je bil neposredni dogovor za akcijo na terenu. To akcijo uvajajo sklici političnih aktivov. 11. 10., na dan izida Naše komune bo o samoprispevku razpravljala tudi občinska konferenca SZDL na svoji razširjeni seji. Predsednik občinske konference SZDL Vili Belič je označil sodelovanje s političnimi organizacijami na terenu kot zadovoljivo.

29. IX. so se sestali direktorji delovnih organizacij in predsedniki delavskih svetov, ki so opozorili na potrebo po racionalnosti gradenj in so zahtevali strogo namensko uporabo sredstev. V delovnih organizacijah se bodo v ta namen sestali delavski sveti in kolektivi. Mestna sindikalna organizacija se prav tako vključuje v akcijo, predvsem informativno in akcijsko — organizacijsko.

V okviru TIS so se 28. IX. sestali ravnatelji osnovnih šol in

so se dogovorili za posebne rediljske setanke. O tem se je v okviru občine dogovoril že tudi aktiv šolskih ravnateljev.

V akcijo za samoprispevek so se vključile prav vse družbenopolitične organizacije v občini. Tako je občinska organizacija ZKS poleg drugega organizirala sestanek s sekretarji osnovnih organizacij v delovnih organizacijah in po krajevnih skupnostih.

Kakor naši bralci že vedo, je eden od nosilcev akcije za uvedbo samoprispevka tudi Naša komuna. Ta je začela s tovrstno akcijo že konec junija, do referenduma pa bodo izšle kar štiri številke v znamenju samoprispevka (od tega ena dvojna), peta pa bo prinesla rezultate referenduma. Ta številka, ki prinaša najbolj potrebne materiale za razprave o samoprispevku, je izšla v nekoliko povečani nakladi 16.500 izvodov, kar predstavlja doslej rekord. Prihodnja številka bo izšla 15. novembra, to je neposredno pred referendumom, za katerega bo še prispevala k primernemu razpoloženju občanov.

SaŠ

Njim in njihovim vrstnikom — zrelim ljudem leta 2000 — je namenjen naš samoprispevek!

ŠOLE IN VRTCI DO 1980

V petletnem načrtu samoprispevka so v naši občini programirane gradnje naslednjih šolskih objektov: prizidek na Dobrovi (1972), prizidek na Brezovici (1972), nova šola v Horjulu (1974), nova šola na Viču (1974), in prizidek na Vrhovcih (1976). Do leta 1980 pa je predvidena še izgradnja šolskih objektov na Skofljici, v KS Krim-Rudnik, v Bonifaciji in Premerju, k temu pa še telovadnica v Velikih Laščah in na Lgu.

V okviru samoprispevka so planirani sledeči vrtci: na Skofljici (1972), v KS Malči Belič (1973), na Viču (S-6, 1973), na Vrhovcih (1974) in v Murglah (1975). Izven samoprispevka je v gradnji še vrtec v KS Krim-Rudnik. Lista novih vrtcev dalje še ni sestavljena, zajela pa bo najprej tista območja, kjer bodo potrebe največje.

Ves ta program stoji in pada z izidom referenduma o samoprispevku.

eni izmed razprav o starostnem zavarovanju kmetov — 3. oktobra v Velikih Laščah, razgovor je vodil član izvršnega odbora občinske SZDL Slavko Kobe

Gospodarsko polletje: dohodek višji — izgube številnejše

Kaj novega je prineslo v gospodarsko življenje vznemirljivo prvo polletje? Ocena na prvi pogled bi imela takšno podobo: za 31 odstotkov višji dohodek (vsi podatki so primerljivi z istim obdobjem lani), hkrati pa nič kaj spodbuden podatek, da so izgube v gospodarskih organizacijah porasle za več kot 22-krat, dalje so terjatve porasle celo za 48 odstotkov, obveznosti pa za 39 odstotkov.

Kot smo omenili, je celotni dohodek v občini porasel za 31 odstotkov, na kar sta največ vplivala trgovina in gradbeništvo, medtem ko se je celotni dohodek v stanovanjsko-komunalni dejavnosti znižal za 3 odstotke. Na področju industrije se je dohodek povečal za 26 odstotkov (SRS za 27), organizacije, ki so zabeležile nadpovprečni porast dohodka, so Tobačna tovarna — 39 odstotkov, Tovarna vijakov za 45 ter Ilirija in Ljubljanske oprekarne za 32 odstotkov. Celotni dohodek v kmetijstvu zaostaja v primerjavi s podatkom za republiko za devet indeksnih točk (porast beleži 28 odstotkov). Vodilno podjetje v kmetijstvu Agrokombinat Barje, na katerega odpade kar 80 odstotkov celotnega dohodka v kmetijstvu, pa je v prvi polovici leta povečal dohodek za 25 odstotkov.

Porast dohodka v trgovini je enak porastu dohodka za trgovino republike, pa tudi Mercator, ki ustvari 99 odstotkov vsega dohodka v trgovini občine oziroma 53 odstotkov celotnega dohodka v gospodarstvu, izkazuje za to obdobje isti odstotek. V gradbeništvu je dohodek v primerjavi z republiškim podatkom najbolj porasel (za sedem indeksnih točk), v tej veji gospodarstva pa je zastopan tudi rekord, če lahko to tako imenujemo in sicer Podjetje za urejanje hudournikov, ki je dohodek povečalo kar za 68 odstotkov. Omeniti velja še 41-odstotno povečanje dohodka pri Elektroprojektu ter za 27 odstotkov nižji dohodek pri Emonaprojektu.

Naj naštejemo še nekaj podatkov za ostale panoge gospodarstva: v gozdarstvu porast za 23 odstotkov, v gostinstvu za 21 odstotkov (najbolj pri Gostilni Vrhovci, 43 odstotkov), v obrti za 18 odstotkov (republiški podatek znaša 33 odstotkov), tu se je več kot 100-odstotno povečal dohodek v Obrtnem servisu Trnovo, Zimnici in Pleskarstvu, v stanovanjsko-komunalni dejavnosti pa se je celotni dohodek znižal za 3 odstotke.

To povečanje dohodka pa temelji na povečani celotni realizaciji, večjem porastu obsega proizvodnje in seveda višjih cenah. Isti faktorji so vplivali tudi na porast dohodka za razdelitev, ki je za 21 odstotkov večji. Ob primerjavi dohodka na zaposlenega po posameznih področjih pa je opazno povečanje produktivnosti poslovanja v vseh panogah gospodarstva. Produktivnost se je za več kot tretjino povečala v kmetijstvu in gradbeništvu ter za več kot polovico v stanovanjsko-komunalni dejavnosti. Tudi glede zaposlenosti je bil v prvem polletju storjen korak naprej — čeprav ne velik, saj se je število vseh zaposlenih povečalo na 11.415 delavcev, kar je za več kot 3 odstotke.

Uspešnost poslovanja gospodarskih organizacij pa je razvidna tudi iz višine prikazane izgube. V lanskem polletju sta izgubo izkazovali le dve organizaciji, v letošnjem polletju pa se je število le-teh povzpelo na pet. Izgube so porasle tako za več kot 22-krat. Največja teža izgube odpade na področje industrije in sicer 96,7 odstotka. Prav v tej veji pa Savske elektrarne izkazujejo kar 91,3 odstotke izgube. Nastalo izgubo podjetje razlaga z nespremenjenimi tarifami za prodajo električne energije, istočasno pa so zaradi tega v podjetju precej porasli stroški poslovanja. Izgube ostalih organizacij: Tovarne elektronskih instrumentov Iskra Horjul, Hoje in obrata Istravino eksporta niso tako problematične in bodo po predvidevanjih pokrite že v tretjem trimesečju, medtem ko se bo izguba pri Galanteriji Podpeč in Savskih elektrarnah pojavljala še v devetmesečnem in zaključnem računu.

Kako pa so se gibali osebni dohodki? Poprečni osebni dohodki so se v prvem polletju povečali za 288 dinarjev ali za 23 odstotkov, hkrati pa so tudi višji za 103 dinarjev od republiškega poprečja. Absolutno najvišji osebni dohodki so bili doseženi v gradbeništvu, industriji, gozdarstvu, trgovini in obrtni dejavnosti. Nižje osebne dohodke pa so izplačevale Gostilna Vrhovci, Galvanotehnika, Kamnar ter industrijsko montažno podjetje KIP.

JANJA DOMITROVIČ

OB PRIPRAVAH NA USTANOVITEV OBČINSKE KONFERENCE ZMS

MLADI V OBČINI

Še lani je bilo v krajevnih skupnostih naše občine deset mladinskih klubov. Letos je samo še eden. Podatki kažejo, da v raznih forumih nismo prišli dlje kot do ugotavljanja določenega stanja na področju dela mladine, ki je bilo že lani vse prej kot pa zadovoljivo. Povečini so bili klubi seštevek nekaterih površno organiziranih rekreacijskih dejavnosti (poslušanje plošč, namizni tenis, ples), ki niso bile odraz interesov večine mladih iz krajevne skupnosti niti barometer odzivnosti drugih organizacij, ki bi delo klubov dopolnjevale in gradile na privlačnejši vsebini.

Za vodenje klubov je mestna konferenca ZMS Ljubljana v letu 1969/70 usposobila 128 mladih aktivistov, da bi se enkrat prešli ugotovitve, da predvsem zaradi slabe organizacije mladina v klubih ne zahaja v večjem številu in zato ne morejo pritegniti interesno različno usmerjene mladine, da poprečno komaj 11 % mladine iz določenega območja vključuje klubi in da so skoraj povsod neustrezni prostori.

Za izboljšanje dela so vodstva klubov v neki anketi mestni konferenci mladine predlagala predvsem večje sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami v krajevni skupnosti in občini ter bolj sistematično izobraževanje kadrov. Kolikor pa so mladi prek svoje organizacije v Ljubljani na mestnem nivoju, zlasti pa še v krajevnih skupnostih uspešni, pa mislim, da morajo sami odgovoriti, da se nehamo že enkrat spraševati, kje je mladine s svojo organizacijo, klubom...

Ali je klub edina oblika združevanja mladih v krajevni skupnosti?

Ali ni marsikje športno društvo, drugje kulturno prosvetno društvo itd. prav tako in za marsikoga tudi edina možna oblika zblizovanja, zadovoljevanja interesov ob zdravju koristnem izpolnjevanju skopu odmerjenega prostega časa. V vseh tako imenovanih specializiranih

organizacijah imamo predvsem mlade občane (vajence, delavce, dijake, študente), prav iz teh vrst pa pogrešamo danes ustvarjalne sodelavce v krajevni samoupravi in vodstvih družbenopolitičnih organizacij, ki bi prispevali k sprotnemu in boljšemu reševanju vseh vprašanj v krajevni skupnosti.

Na cestah nič novega

Na zadnji skupščinski seji so bile na tapeti zopet ceste ali bolje vzdrževanje cest četrtega reda in mestnih ulic. Iz razpoložljivih podatkov o naraščanju števila motornih vozil je razvidno, da se je na območju naše občine število avtomobilov v zadnjih petih letih podvojilo, „cestna podoba“ pa se ni niti za spoznanje spremenila. Ne mislimo, da ceste niso bile asfaltirane, le dobri stari makadami ostaja in postaja iz dneva v dan klavnejši.

Ce ponovimo, da je le pet odstotkov cest v občini asfaltiranih, da so le-te bile grajene za drugačne namene, da vse potekajo po nehalnih barjanskih ali gorskih tleh, da zimsko vreme vsako leto pusti trpke posledice na cestah, potem morda

Očitno mladi ne pričakujejo nekih rešitev, „od zgoraj“. Ponekod se že temeljito pripravljajo na poživitev dela mladih (Trnovo, Kozelja, Dobrova, iniciativni odbor za ustanovitev občinske konference ZMS). Marsikje bodo orali ledino, ko bo peščica zagrehtih mladincev in mladink iskala somišljenike in poizkušala spraviti svoj klub ali pa mladinski aktiv na ustrezno prostorsko in družbeno pomembno mesto v krajevni skupnosti in občini.

Odzivnost mladih za kakršnokoli obliko organiziranja bo v prvi fazi močno odvisna od podpore vseh družbenopolitičnih organizacij v krajevni skupnosti, zlasti pa od aktivnosti nastajajoče občinske organizacije zveze mladine.

BINE

Slovenija leta 2000

Kljub neštetim vsakodnevnim težavam, ki tarejo naše gospodarstvo in nas trenutno zavirajo, najdemo vendarle dovolj časa, da premišljamo tudi o prihodnosti. Tako premišljanja so našla svojo utemeljitev v stališčih o dolgoročnem razvoju SR Slovenije. Analiza naših prihodnjih možnosti se je pričela že pred nekaj leti, v delo pa so pritegnili vrsto najvidnejših slovenskih gospodarskih strokovnjakov, delovnih organizacij in sindikatov in Gospodarske zbornice. Skupno je pri tem delu sodelovalo 23 organizacij z več kot 200 strokovnjaki. Samo za ilustracijo naj povemo, da so o našem razvoju v naslednjih 15 in 30 letih napisali 9000 strani, ki so zbrane v 80 knjigah.

Kaj lahko torej Slovenci pričakujemo od tako dolgoročnih razmišljanj. Ta načrt (ki ga ne moremo imenovati plan) nam razkriva naše realne možnosti prihodnjega razvoja. Z znanstveno natančnostjo so ugotovili, da se ne bomo in se ne moremo usmeriti na težko ali bazično industrijo, saj za to nimamo možnosti. Razvijali bomo tiste dejavnosti, ki imajo največ možnosti, da se uveljavijo na domačem in tujem tržišču. Dasiravno se stališča izogibajo točni označbi, katere veje so to (razvoj dopušča vsem), je vendarle čutili, da imajo veliko prihodnost vsa predelovalna industrija, infrastruktura — elektroindustrija, turizem, promet in druge.

Kmetijstvo bo povečalo obseg svoje proizvodnje, vendar s sorazmerno nižjo stopnjo rasti. Število zaposlenih se bo še naprej manjšalo. Od sedanjih 35 % na 16 %. Še naprej bo tekla pomoč manj razvitim kmetijskim območjem in na številne oblike kooperacije.

Ves ta razvoj in ta prizadevanja naj bi pripeljala, da bi se dvignil poprečni dohodek Slovenca na 3000 dolarjev letno (več kot 5.000.000 din).

Posebno pozornost posveča dolgoročni načrt urbanističnemu razvoju naše republike. V mestih živi pri nas le 39 % prebivalstva. Samo dve mestni imata več kot 100.000 prebivalcev. Ljudje so sicer opuščali kmetovanje, vendar so ostali na vasi. Vse to narekuje primerno odločitev, da se bo Slovenija razvijala policentrično. To pomeni, da se bo hkrati razvijalo več mest in ne le Ljubljana ali Maribor. Tako bo omogočen hitrejši razvoj tudi tistih regij, ki so doslej stale v senci „velikih“. Policentrična ureditev bo zahtevala seveda solidno prometno povezanost. Že danes je jasno, da bo treba čimprej dograditi štiripasovnico Sentilj-Gorica. Izvrtati predor pod Karavankami, urediti dohode do morja, hkrati pa proučiti, kako bi se Slovenija vključila v evropski plovni in zračni sistem.

Posebna skrb bo posvečena nadaljnjemu izobraževanju Slovencev in vključitvi v svetovno znanstveno revolucijo. Slovenci smo si na čistem, da postaja znanost prevladujoča industrija v svetu. In tega vlaka ne smemo zamuditi.

P. L.

RAZMIŠLJANJE ZA POLEMIKO

Občina leta 2000?

Še zmerom najrevnejša ljubljanska občina?

Prognosa prebivalstva je ena najbolj tveganih napovedi zlasti v področjih z močnimi migracijskimi procesi. In ravno tako področje je naša občina, zlasti njen severni konec, ki tvori južno območje Ljubljane. Rast prebivalstva tu teče skorajda hitreje kot pa razvoj ekonomskih virov. Ta hitra rast prebivalstva prinaša s seboj obilico črnih gradenj, neurejene komunalne zadeve, stisko v šolah in vrtcih, stanovanjsko stisko in s tem nastajanje sluma (komunalno preurejenega predela mesta). Razpršena naselitev na ljubljanskem barju dela urbanistom preglavice — komunalne in prave so drage, kanalizacija je skoraj nerešljiv problem. Treba mnogo čest, ki jih je treba vzdrževati, oddaljenost sol je velika itd.

Oddelek za gospodarstvo in proračun pri SO Ljubljana Vid Rudnik je izračunal, da bo pri dosedanj rasti prebivalstva naša občina imela leta 2000 kar 115.000 prebivalcev (1971 65.000 prebivalcev). Prirast znaša torej 50.000 ljudi, od tega odpade na namavni prirast 16.000 ljudi, na priseliteni prirast pa kar 34.000. To ugotavljanje perspektivnega razvoja prebivalstva pa ni tako preprosta zadeva, kakor se zdi na prvi pogled. V populacijskem razvoju se namreč ugotavljajo poleg tendence prirodnega prirastka tudi najrazličnejše socialne in gospodarske razmere. Zaradi tega je odvisna natančnost napovedi veliko bolj od upoštevanja in poznavanja tendenc družbenega razvoja, splošne ekonomske politike in specifičnih regionalnih pogojev, kakor od pravilne uporabe te ali one matematične formule za izračunavanje populacijskega trenda. Prav posebno težko in problematično je izdelovanje populacijskih prognoz za manjše regije ali celo za posamezna naselja. Medtem ko se pri velikih populacijskih masah periodični vpivi med seboj izenačujejo, to pri manjših populacijskih masah ni primer. Že izgraditev tovarne v nekem kraju lahko postavi vso prognozo na glavo.

Migracijske prognoze so spričo tesne odvisnosti do socialno ekonomskih razmer in variabilnosti letih zelo tvegane in povečini nezanesljive. Hitra rast prebivalstva v naši občini pa temelji predvsem na doslejvanju iz slovenskega podežela. Vprašanje pa je, koliko časa bo v Sloveniji trajala politika zanemarjanja podežela. Proces odhajanja kmečke delovne sile v mesta se bo v nekaj letih začel počasi ustavljati, ker bo zmanjkalo zalog kmečke delovne sile. To trditve lahko podkrepimo podatki, da je že 1/4 slovenskega prostora področje z ostarelim prebivalstvom.

Nič manj važna ni od števila doseljencev njihova kvalifikacija, poklicna, starostna in spolna struktura. Nedvomno je, da so prebivalci z večjo ekonomsko močjo zahtevnejši in mnogo bolj mobilni od tistih z manjšo kupno močjo. Doseljenci pa so običajno ljudje z manjšo ekonomsko močjo, njihova dobra stran pa je, da pomlajujejo prebivalstvo, povečujejo storilnost, pogosto so kvalificirani in zgrabijo za vsako delo. Večina teh prebivalcev si bo morala poiskati delovno mesto izven občine, kajti delovnih mest v naši občini primanjkuje. V letu 1970 je bilo v naši občini odprtih komaj 700 novih delovnih mest, doseljencev pa je okoli 1000 na leto. Res je, da prihajajo z družinami vred, toda upoštevati je treba, da tudi na podlagi naravnega prirastka precej mladih avtohtonih ljudi išče svojo prvo zaposlitev.

Trenutno je v naši občini nekaj čez 34.000 aktivnih oseb (to je neke vrste statistična laž, ker so vštete tudi osebe, ki so začasno zaposlene, na odsluženju kadrovskega roka, v zaporu, ali iščejo prvo zaposlitev — te osebe so namreč aktivne le v prvoletni, ne pa v produktivni), delovnih mest pa je le okoli 14.000. Leta 1986 bo nekako 48.000 aktivnih oseb, delovnih mest pa le 23.000. Torej bodo naši občani še naprej ustvarjali dohodek druge in s tem prispevali k prosperiteti drugih ljubljanskih občin, naša občina pa bo kljub številnemu prebivalstvu še naprej ostajala najrevnejša ljubljanska občina.

LUDVIK TONČIČ

TRI NAPAKE — TRIJE POPRAVKI

V prejšnjo številko Naše komune VII/9 so se vrinile tri napake, od tega ena hujša. Zanje se bralcem in še zlasti neposredno prizadetim opravičujemo; tistim pa, ki so nas nanje še posebej opozorili, se na tem mestu še enkrat zahvaljujemo. Istočasno objavljamo namesto napačnih pravilne informacije.

VODOVOD IZ PRESERJE V NOTRANJE GORICE. Pod naslovom „Vodovod do Podpeči“ nam je novinar Milovan Dimitrić poslal napačno vest, da so si prebivalci Podpeči priborili vodovod in da že zakopavajo cevi proti Vnanjim Goricam. Vse kaže, da je novinar nasledel neznanji šali delovodje oziroma človeka, ki se je tako predstavljal na mestu gradnje vodovoda. Na to napako nas je prva opozorila Olga Mohorič iz Podpeči 63, za njo pa še ing. Polde Pristavec, Jezero 7, Preserje. Naposled se je oglasil v uredništvu Franc Sluga, železniški upokojenec. Po njegovem pripovedovanju popravljamo prvotno dezinformacijo. Podpeč ima svoj vodovod že pet let. Sedaj so napeljali vodo iz Podpeči v Notranje Gorice. Vrednost del, izračunana v letošnjem letu, je 45 milijonov SD. Od tega so dobro polovico prispevali občani v obliki samopriskpeva in prostovoljnega dela (na obseg teh del dobro kaže podatek, da so samo pri zaspavanju cevi porabili 400 kub. m zemlje).

Lesni kombinat Podpeč je k temu prispeval 330.000 ND.

Z gradnjo vodovoda so začeli že leta 1968, gonilna sila vse akcije pa je Janez Selan, predsednik

krajevne skupnosti Notranje Gorice-Plešivica. V letu 1972 je predvidena druga faza izgradnje vodovoda na tem območju: direktni priklop Notranjih Goric na zajetje v Podpeči, kar bo zagotovilo zadostno količino vode za vse porabnike v Notranjih Goricah in Plešivici, dana pa bo tudi možnost za podaljšek vodovoda proti Vnanjim Goricam.

V isti številki Naše komune je pod naslovom CESTA ZGANILA TURIZEM poročal o povezavi Planinice pod Krimom s svetom novinar Andrej Arko. Poleg drugega je zapisal, da so v okolici tega kraja postavili že deset počitniških hišic. Vest ni popolnoma točna, deset in še več je zaenkrat šele odkupljenih parcel za postavitev takšnih hišic, le na eni pa so postavili tudi že temelje. Ta popravek, kot tudi naslednjega, nam je prav tako posredoval ing. Pristavec.

CESTNI, NE ŽELEZNIŠKI MOST V PODPEČI. Gre za slikovno uganke, ki jo je pravilno rešil Srečko Kušar, Notranje Gorice 69. Na naše vprašanje, pod katerim mostom je nastal objavljeni posnetek, je pravilno odgovoril, da pod mostom v Podpeči. Za svojo rešitev je Srečko prejel tudi knjižno nagrado. Drugi, neobvezni del njegove rešitve, je bil napačen, v resnici gre čez ta most cesta, ne železnica. Te napake pa najbrž niti ni zakrivil Srečko, marveč jo je mogoče bolj pripisati tiskarskemu škrtu, ki je ob objavi slikovne uganke sliko levo-desno obrnil.

UREDNIK

Napis ob cesti Raščica—Rob. Dovolj je zgovoren, da sam pove vse.

med vseh ljubljanskih občin najnižji prav na Viču) in še bi lahko naštevati. Naštevati pa bi lahko tudi uravničene pritožbe občanov, ki se vsak dan vozijo po teh cestah, le z naštevanjem rešitev za takšno stanje bi morali zaenkrat počakati.

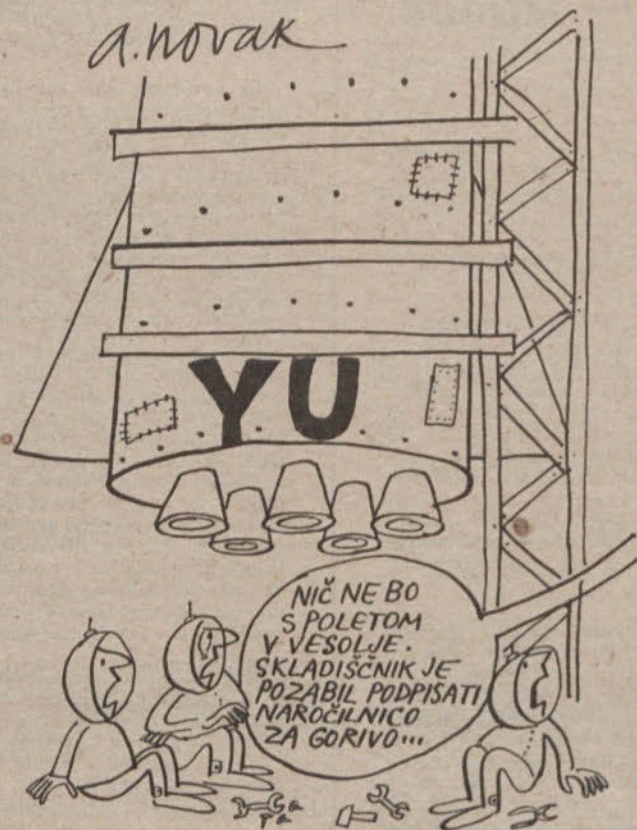
Tako je predsednik skupščine na zadnji seji predlagal, naj bi bila v bodoče vzdrževalna dela organizirana tako, da bi vsak cestar skrbel za določen odsek ceste, kajti s tem bi morda lahko le omogočili tekoče „negovanje“ cest. Odborniki so ga soglasno podprli, vendar pri tem izrazili mnenje, da bi bila takšna rešitev ugodna za naslednje obdobje, za sedaj pa naj bi se „poiskala“ sredstva vsaj za najnujnejše krpanje.

JANJA DOMITROVIČ

ANDREJ NOVAK

Na lastno intervencijo sem se rodil leta 1935. Takrat je bilo to prav tako, kot danes, prehodno obdobje. Od takrat do današnjih dni sem doživel veliko zanimivih reči, med drugimi sem dobil tudi ženo, dva otročka, precej pozneje pa tudi stanovanje. Čakam, da dobim še penzion. Tako, kot ostali, tudi jaz rišem od nekdaj. Tole za vas sem narisal od 6.15 pa do 6.30. Honorarno delam za Dnevnik, Delavsko enotnost, Pavliho, Avto-moto, Ekran, Stop, Pionirski list, Tovariša, TT, Našo ženo in Dolenjski list. V službi sem pri RTV Ljubljana, kjer rišem tudi vremensko napoved. Nisem pa tozadevno kriv za vremenske katastrofe in tukaj javno izjavljam, da nimam nobene zveze s preobilno letino pšenice in jabolk...

Srečanja na Sutjeski

Na dan borca, 4. julija, je bilo na Sutjeski srečanje rezervnih vojaških starešin iz vse Jugoslavije. Republiški odbor ZRVS je iz Slovenije napotil avtobus s predstavniki občinskih organizacij. Iz naše občine sta se jim pridružila kapetan Gojko Resan in vodnik J. Tan Rakovec, kmet iz osnovne organizacije RVS Brezovica. Rakovec je predlagala njegova osnovna organizacija. O izboru ga je obvestil tajnik organizacije, ki je Stefana Rakovca našel pri delu na

polju. Hkrati z veseljem zaradi izbora pa je nastopila tudi skrb, saj je bil prav ta čas višek sezone kmečkih del, potovanje na Sutjesko pa je trajalo šest dni. Še bolj kot Stefana, je skrbelo njegovo ženo, vendar se je kasneje pokazalo, da je bila skrb nepotrebna.

Tov. Rakovca je tudi skrbelo, kako se bo znašel med nepoznanimi tovariši iz vseh slovenskih občin. A ni še minila ura potovanja, pa so se že vsi med seboj spoznali in sprijateljili, kar se

je nato iz dneva v dan še stopnjevalo, tako da so se ob slovesu le težko ločili.

Kako pa je bilo v času gospodarjeve odsotnosti na njegovi kmetiji? Obljuba organizacije, da delo ta čas ne bo zastalo, se je v celoti izpolnila. Rakovec in njegovi tovariši pri pospravljanju krompirja, žita, sena in drugih delih člani krajevne organizacije in njihovi svojci.

Lep primer tovariške solidarnosti in pomoči!

NAŠI OBČANI O SAMOPRISPEVKU ZA IZGRADNJO VRTCEV IN ŠOL

PAVLA URŠIČ, 37, delavka pri Vedrogu, mati šestih otrok od 1 do 14 let:

Ne vem, kako je drugje, predstavljam si, da je podobno, kot pri nas: potreba po vrtcu in šolah je toliko, da je samoprispevek morda edina rešitev. Kar bomo prispevali, pa bi se moralo tudi zares poznati pri nas, ali pa tam, kjer so potrebe še večje.

Sama imam štiri otroke, ki so doma sami, brez varstva: v vrtcu ali podaljšanem bivanju v šoli. Tako pa me med delom nič kolikokrat zaskrbi, kako je doma. Taka se lahko marsikaj pri-meri, prej kaj slabega, kot dobrega. Ljudje pri samoprisku ne bi smeli biti pre-zelo. Če sami od tega ne bodo imeli koristi, jo bodo imeli njihovi otroci in otroci.

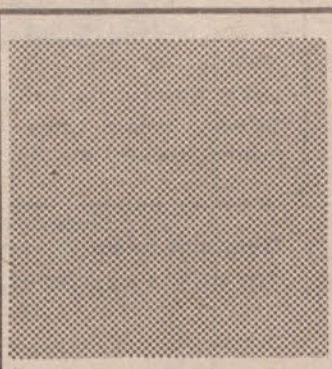
MILKA TROBEC, 37, tkalka pri Volnenki, mati dveh otrok (10 let, 4 mesece):

Z mozem delava v različnih izmenah, tako da je eden vedno doma. Tako pri nas sama varujeva otroke, povsod pa seveda ni mogoče tako urediti. Pri nas si pomagamo sami, drugi nam ne. Tudi če bi bila možnost, bi ne dali v varstvo. Eni pa dajejo v varstvo, pa bi jim ne bilo treba. Drugim je to res nujno. Takim sva z mozem pripravljena pomagati. Vendar prvi prevečkrat odrinejo druge. Če bi res šlo potrebnim, seveda. Če bodo vsi za to, bova tudi midva. Ker pa na referendumu odloča vsak zase, se bova prej pomenila z mozem. Prehtala bova razloge za in proti.

ZVONKO GREGORIČ, 20, miličnik oddelka na Rudniku, neporočen, vendar tik pred poroko:

Ker sem pred poroko in bo kmalu otrok, sem osebno bolj naklonjen gradnji vrtca, potem šole. Moje dekle, kmalu žena, je zaposlena, kar bi ne bilo mogoče, če ne bi mogla oddati otroka v vrtce. Nujno pa je, da sva oba zaposlena. Sedaj nimava še ničesar, vse si bova morala kupiti. Tudi stanovanje. Računam pa, da me družba ne bo pustila na cedilu. Zato sem tudi jaz pripravljen sodelovati v akciji, ki temelji na solidarnosti občanov.

NEIMENOVANI OBČAN, mlajši upokojenec, honorarno zaposlen.

Novinarjevo poročilo: Ob črni kavi v stoječem bifeju Mercatorja na Tržaški cesti, dopoldne na delavnik. Zelo utrujenega videza, izobražen, na tekočem z vsemi dogodki. „Sem proti samoprisku“, pravi. „Država naj to drugače uredi! Zakaj bi ljudem dajala s plačo, potem pa jemala nazaj v obliki samopriskevka?“ — „Ali gre še za jemanje, če odločamo sami, ali damo ali ne?“ — „Dobro, pa pogledimo z druge strani! Nekdo ima toliko, da rine. Druga dva sta oba zaposlena, otroka imata v vrtcu, standard imata višji. Oni, ki imajo nižjega, jima bo še pomagal?“

„Kljub pomislekom se mnogi odločajo za samoprisevek. Nekaj vidijo v tem, nekaj pozitivnega.“ — „Vsak, kakor ve in zna! Vsak zase!“

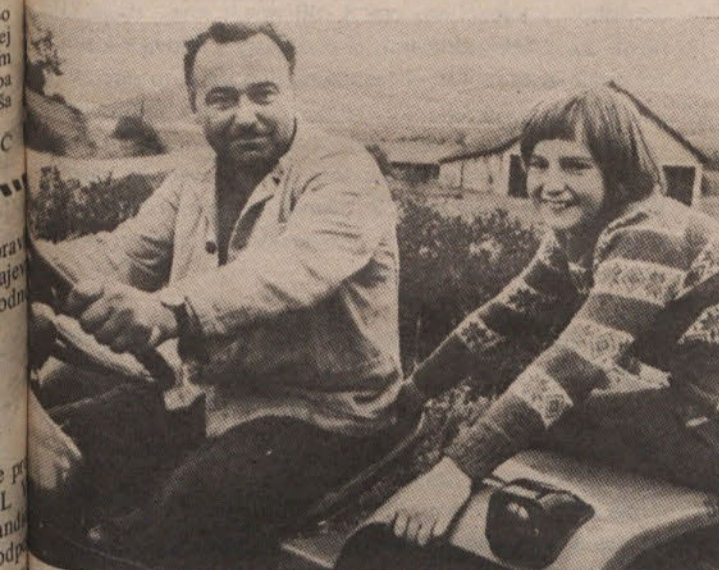
MIHAEL SUHADOLC, 71, kmet iz Brežje:

Tako sem zakopan v zemljo, da morem komaj misliti na kaj drugega. Odkar je umrla sestra, sem popolnoma sam. Danes pa je nasploh na kmetih težko. Za hrano in obleko, dlje marsikdo ne vidi. Kjer so otroci pri hiši, je še težje. Preveč ljudi pa je, ki se zapirajo vase, nočejo videti vsega tega. Da pa bi si ljudje medsebojno pomagali, je potrebno mnogo solidarnosti. Ali pa so ljudje danes še dovolj solidarni? Kadar so imeli pred seboj neki višji smoter, se jih je dalo pridobiti za marsikaj. Vzgoja in šolanje otrok bi že morala biti tak smoter. Otroci se mora šolati, sicer bo revež vse življenje. Kar se pa nas, kmetov, tiče: s prispevki in prostovoljnimi delom se je že marsikaj zgradilo. In se bo še!

ZVEZDA LIST, 24, uslužbenka Zavoda za socialno delo občine Vič — Rudnik:

Mislim, da je samoprisevek zadeva vseh občanov. Vsak se prej ali slej sreča s problemi, ki naj jih samoprisevek pomaga odpraviti. V našo občino prihaja stanovat mnogo novih družin, predvsem mladih, z majhnimi otroki, tudi dojenčki. Zlasti za te je premalo možnosti, da bi jih matere dajale v varstvo. Seveda pa problem z otroki raste. Iz tega se rodi nič koliko socialnih problemov, ki padajo na vse občane. Samoprisevek temelji na naši solidarnosti, res pa je, da je človek toliko soliden, kolikor je prizadet. Prizadeti pa bomo vsi, če se problem ne reši. To bi morala prikazati akcija, tu je motiv za samoprisevek. Od lastnih problemov ni daleč do problemov drugih ljudi.

Urednik naše občinske skupščine Jože Debevc, Preserje, uveljavlja zavarovanje sodobne delovne metode

RAZPRAVAH O STAROSTNEM ZAVAROVANJU KMETOV

Red na doslej zanemarjenem področju

Naša družba si v zadnjem času pospešeno prizadeva za upostavitve sistema starostnega zavarovanja kmetov. Doslej je bilo to pomembno in pereče področje naše družbe neurejeno, zato je nastopila vrsta socialnih in političnih problemov. Urejeno starostno zavarovanje kmetov bo tako pomemben prispevek k splošni urejenosti naše družbe.

Na tej problematiki so spregovorile namenske skilane razprave v skupnosti, Iški vasi, Polhovem Gradcu, Preserjah in Velikih Laščah, razprave pa so bile tudi v okviru političnih aktivov krajevnih skupnosti. Vsi te razprave je sekcija za starostno in gozdarstvo pri občinski konferenci SZDL (to sekcijo vodi ing. Lojze Habjan).

Kar je vsem tem razpravam v glavnem skupno, je ugotovitev, da kmetje ne morejo sprejeti dveh tretjin od celotnega bremena pri zbiranju sredstev v sklad, zavzemajo se za obrnjenost razmerje ali vsaj za odnos pol na

PREISKAVA KONČANA

V številki pred počitnicami smo poročali o nasilnejših Grabnarju, Cernilogarju in Piru, ki so v Iški vasi pretepli kmeta Antona Susmana in njegovega sina. Tedaj je posredovala tudi postaja milice z Dolenjske ceste in podala proti vsem trem kazenski predlog javnemu tožilstvu v Ljubljani. Javni tožilec je tedaj predal zadevo občinskemu sodišču IL, kjer je zadevo preiskoval sodnik Ivan Babič. Ta nam je o celotni zadevi povedal naslednje: „Preiskavo sem končal. Ugotovil sem, da je šlo za lažje poškodbe, medtem ko je bila stvar precej napihnjena. Vso zadevo sem vrnil javnemu tožilstvu. Verjetno bo postopek ustavljen, ker se je pred dnevi oglašil pri meni Anton Susman in izjavil, da prijavo umika, ker so se že med seboj pomirili. Formalno pravno zadeva sicer še ni končana, vendar bo glede na Susmanovo stališče postopek najverjetneje zaustavljen.“

M. DIMITRIČ

pol. „Družba je pomagala delavcem ob začetkih njihovega starostnega zavarovanja, pa bi morala pomagati tudi kmetom!“ so marsikje rekli diskutantje. V Iški vasi so se se posebej zavzeli za enakopravnost obeh zakoncev. Vdova naj takoj po smrti moža pridobi pravico do pokojnine. V Velikih Laščah so ugotovili, da je znesek mesečne starostne zavarovalnine kmetov v višini 250 din očitno prenizek.

Na vseh teh razpravah zbrane ugotovitve in sklepe bo obč. konf. SZDL posredovala kmečki sekciji pri republiški konferenci SZDL. V sredo, 13. oktobra pa bo razširjena seja sekcije za kmetijstvo za vse ljubljanske občine. Na njej bodo interese kmetov zastopali njihovi delegati, kar bo pomenilo dejansko povzetek razprav na terenu in zaključek tega dela javne razprave.

SaS

PRIMER USPEŠNE KOOPERACIJE Z AK »BARJE«

Pri Lamovcu iz Briš

Kmetje s Polhograjskih Dolomitov se ukvarjajo predvsem z živinorejo. Tako tudi Franc Lamovec iz Briš.

Pred nekaj leti je Lamovec v sodelovanju z Agro kombinatom Barje še bolj specializiral proizvodnjo. Svojo živino je prodal, hlev pa napolnil s plemenskimi telicami, ki so last kombinata. Podjetje mu dostavlja telčke v teži 180–220 kg, on pa jih redi do teže 400–420 kg. Pri tej teži jih ponovno odda kombinatu.

V starem hlevu in s starim načinom proizvodnje na travnikih in njivah se telice ne bi mogle uspešno razvijati. Z izkupičkom od prodane živine in s pomočjo kredita, ki mu ga je preskrbel kombinat, je Lamovec 1970 zgradil moderen hlev za 18 glav goveje živine in 2 konja. Hlev je opremljen s krmilno mizo, blatišči in blatnima hodnikoma. Stojišča so kratka, prekrita z umetno maso (bodir) in opremljena s kovinskimi pregradami, grabnarnejevo verigo in napajalniki. V podaljškju hleva je prostor za krmilnico in silose, nad hlevom pa senik.

Lamovecva kmetija je pred preusmeritvijo obsegala:

njiv	2,4 ha
sadovnjakov	0,18 ha
travnikov in senožeči	3,86 ha
gozdov	16,65 ha
skupaj	23,09 ha

Struktura proizvodnje na kmetijskih površinah je bila preprosta, proizvodnost pa prenizka za nove kapacitete hleva in nov stalež živalske črede. Lamovec je zato spremenil vse primerne površine kmetijskih zemljišč okoli gospodarskega sre-

dišča v čredinski pašnik (5 ha), razen 1,5 ha senožeči v prestrmih legah. Tudi kombinat mu je šel na roko. Odstopil mu je najprej 2 ha, leta 1971 pa še 1,5 ha travnikov, ki so bili preveč oddaljeni od posestva v Polhovem Gradcu in zaradi tega nerentabilni. Lamovec bo del novo pridobljenih travnikov preoral in posejal.

Zemljiške površine bodo po preusmeritvi obsegale:

njiv	2,00 ha
čredinskih pašnikov	5,00 ha
travnikov	3,00 ha
skupaj	10,00 ha

5 ha travnatega sveta je Lamovec namenil za čredinski pašnik. Te površine je razdelil na 17 čredink in ogradił z električnim pastirjem. Čredinski pašnik izkorišča po pašno-košnem sistemu, kar pomeni, da se površine letno 2–3-krat letno popasejo in 1–2-krat pokosijo.

Z obilnimi in pravičnimi gnojenjem bodo površine v nekaj letih, ko se bo v zemlji nabrala zadostna zaloga hranilnih snovi, lahko dajale naslednje pridelke:

Površina	ha	Pridelek	Paša	Pridelek skupaj	Žita
Seno	5	3.000	15.000		
Paša		16.400		82.000	
Silaža		4.500		22.500	
Travniki	3		12.000	5.000	10.000
Koruza	1	4.500			4.500
Ječmen	0,33	1.500			1.500
Oves	0,33	1.500			1.500
Korenje	0,33	15.000			15.000
Pesa	0,33	30.000			30.000
Skupaj			27.000	87.000	32.500

Krmila bodo vsebovala 3700 kg prebavljivih beljakovin in 31.000 kg škrobnih enot.

Danes dobiva živina s posestva le seno in pašo, močna krmila pa morajo dokoupovati. Zaradi pretirano visokih cen koncentratov in drugih močnih krmil je skupni dohodek kmetije preobremenjen. Trgovina z močnimi krmili je iz leta v leto bolj neurejena. Enkrat dobiš eno krmilo, drugič drugega, največkrat pa nobenega. Pravilno krmljenje je zaradi tega zelo oteženo, mnogokrat pa docela nemogoče. Neurejene razmere na trgu so privedle Lamovca na misel, da bi vsa krmila prideloval doma. To mu bo uspelo že prihodnje leto. Ko bodo na novo pridobljeni travniki v dolini preorani in pose-

jani s krmiskimi poljščinami, bo imela kmetija dovolj krme.

Dnevni obroki bodo glede na pridelano krmila lahko naslednji:

1. Plemenske telice – poprečna teža 300 kg, dnevni prirast 0,65–0,70 kg

Zimski obrok:	Letni obrok:
5 kg sena	1 kg sena
6,5 kg silaže	25 kg paše
1,5 kg korenja	
0,5 kg pese	
0,25 kg žitnega zdroba	

2. Konj – 500 kg; srednje težko delo

Zimski obrok:	Letni obrok:
11 kg sena	8 kg sena
1 kg žitnega zdroba	25 kg trave ali paše

3. Prašiči – pitanci, vsa krma od 15–125 kg končne teže

700 kg pese in korenja
400 kg drobnega krompirja
300 kg trave
150 kg žitnega zdroba

Letno bo tako kmetija porabila 23 ton sena, 86,7 t paše in trave, 21 t silaže, 5 t korenja ter 1600 kg krompirja in 1900 kg žitnega zdroba. V krmni bilanci je že upoštevana silaža, kajti kmetija bo prihodnje leto zgradila silos, ki ga bo polnila spomladi s prvo košnjo in jeseni z otavo.

Do leta 1975 se bo Lamovecva kmetija tudi mehanizirala. Danes premore le motorno kosilnico in puhačnik. Lamovec bo moral nabaviti traktor s priključki za obdelavo zemlje in spravilo krme.

Letni denarni prejemki kmetije bodo v končni fazi naslednji:

Blago	Pridelek	Cena
plemen. telice	4.500	10,00
krompir	3.000	0,60
žita	5.000	1,50
les	15 kub. m	230,00
skupaj		

Po odbitku stroškov bo kmetiji ostalo za tekoče potrebe in izgradnjo dovolj sredstev, da se bo seveda s pomočjo primernih sredstev v nadaljnjih letih do konca zgradila.

Ing. ANDREJ HORVAT, vodja pospeševalne službe pri AK Barje

Podjetje za izdelavo in montažo opreme za vse vrste kuhinj, točilnic, samopostrežnih restavracij in bifejev

»IGO« Ljubljana

prilaga svoje izdelke gostinskim in turističnim delavcem ter zasebnikom, ki nameravajo opremljati ali adaptirati svoje gostinske obrate.

Za informacije se obrnite na prodajni oddelček »IGO« LJUBLJANA, Trnovski pristan 8, telefon 24-415.

Kratek opis razvojnega programa gradenj novih vrtcev in osnovnošolskih objektov na območju mesta Ljubljana za razdobje 1972–1976

Po dolgotrajnem in vsestranskem razpravljanju, zapletih in razpletih smo prišli do prve faze priprav za izvedbo referendum, v okviru katerega se bodo občani mesta Ljubljane odločali za uvedbo samoprispevka, s ciljem, da bi se v razdobju petih let (1972–1976) realiziral minimalni program izgradnje novih vzgojno-varstvenih zavodov ter osnovnošolskih objektov, vključujoč pri tem sredstva, ki se stekajo v sklad za otroško varstvo pri temeljni izobraževalni skupnosti Ljubljana ter soudeležbo petih ljubljanskih občin.

Predloženi program je pripravila TIS Ljubljana na pobudo MK Zveze komunistov Ljubljana, Mestne konference SZDL Ljubljana, MSS Ljubljana, Mestne zveze prijateljev mladine, Konference za družbeno aktivnost žena, MK ZMS ter občinskih konferenc SZDL in na predlog ter v tesnem sodelovanju s petimi ljubljanskimi občinami in skupščino mesta Ljubljana. Pričujoči program predstavlja sintezo iskrenih stremeljenj, da bi tudi v glavnem mestu socialistične republike Slovenije, ob angažiranosti vseh družbenopolitičnih dejavnikov, prešli od ugotavljanja h konkretnemu reševanju odprtih problemov, s katerimi se sooča Ljubljana že vrsto let na področju investicijskih vlaganj v vzgojo in izobraževanje.

Izhajajoč iz dejstva, da gre za razreševanje kompleksne problematike, ki jo poraja sfera vzgoje in izobraževanja najmlajših občanov našega mesta, pri čemer predstavlja osnovni problem pomanjkanje šolskega in varstvenega prostora, pa je umestno in prav, da v pripravah za referendum trezno in objektivno pretehtamo celotni položaj in občanom Ljubljane najprej povemo, kaj so ljubljanske občine, TIS Ljubljana oz. Ljubljana kot celota že storili za našega predšolskega in šoloobveznega otroka in kje so objektivni vzroki, da je stanje danes takšno, da se samoprispevku kot izrednemu viru dohodkov ne moremo in ne smemo izogniti.

Povojni razvoj Ljubljane nam ilustrirajo med drugim tudi sledeči podatki:

1. Leta 1948 je imela Ljubljana 155.000 prebivalcev, danes jih ima po popisu z dne 31/3–1971 preko 256.000, ne upoštevajoč cca 30.000 začasno prijavljenih prebivalcev.

2. Leta 1961 je na primer bilo v Ljubljani zaposlenih 80.200 občanov (po podatkih iz zavoda za zaposlovanje), od katerih je bilo zaposlenih 35.365 žena. V letu 1970 (po stanju 31/12–1970) je bilo v našem mestu zaposlenih že 144.302 prebivalcev, od tega 64.304 žena. Od navedenega števila zaposlenih žena živi na območju mesta 39.866 mater s 24.256 predšolskimi in 26.402 šoloobveznimi otroki.

Bežno navedeni podatki o porastu števila nezaposlenih in porastu prebivalcev v Ljubljani po osvoboditvi nam tudi hkrati nakazujejo napore ljubljanskih občin, ki so vložile velika sredstva v izgradnjo novih šolskih objektov in vrtcev, čeprav so vse ljubljanske občine morale reševati tudi druge pereče probleme, ki jih je napravila urbanizacija mesta kot celote.

Na območju občine Bežigrad so bile zgrajene v zadnjih 15 letih sledeče nove osnovne šole: Boris Kidrič, Danila Kumār, France Bevk, osnovna šola Dol, Miran Jarc. V Črnučah pa je bil zgrajen prizidek k obstoječemu objektu, v celoti pa je bila rekonstruirana osnovna šola Vita Kraigherja.

V občini Ljubljana–Bežigrad je bil v istem razdobju zgrajen vrtec Mladi rod, vrtec Jelka, VVZ Ciciban, VVZ Rezke Dragar, izvršenih pa je bilo še pet adaptacij za dislocirane oddelke.

Od leta 1955 so bile na območju občine Center zgrajene osnovne šole Majde Vrhovnikove, Toneta Čufarja, Jožeta Potrča, Toneta Tomšiča, prizidek k obstoječemu objektu osnovne šole Ledina ter prizidek k obstoječemu objektu osnovne šole Prule.

V istem razdobju je bil zgrajen na območju občine Center vrtec na Prulah. Vrtec Ane Zihelove dva vzgojnovarstvena objekta Stari Vodmat, VVZ Prešeren in Ajdovščina ter VVZ Novi trg; razen tega je bilo izvršenih več adaptacij.

Na območju občine Moste so bile zgrajene v zadnjih 15 letih osnovne šole: Kette–Murn, Jože Moškrič, Polje, Besnica in Janče, nova šola na Preganju; adaptiran in nadzidan pa je bil objekt osnovne šole Vide Pregarc.

V občini Ljubljana–Moste so bili zgrajeni vrtci Angela Očepek, Selo in VVZ Polje, pri osnovni šoli Kette–Murn in Jože Moškrič pa so bili pridobljeni ustrezni prostori za predšolsko in šolsko varstvo.

Od leta 1955 so bile zgrajene na območju občine Ljubljana–Šiška sledeče osnovne šole: Franc Marn v Vodicah, Simon Jenko v Smledniku, Rihard Jakopič, Hinko Smrekar, nova šola v soseski 6, prizidek h gimnaziji v Šentvidu, novi šolski objekt v Šmartnem ter prizidek k obstoječemu objektu osnovne šole Franc Bukovec v Medvodah.

V navedenem razdobju so bili predani svojemu namenu na območju te občine: vrtec Andersen, Litostroj, Milan Majcen, Medvode (v stanovanjskem bloku), VVZ Sp.

Šiška (v adaptiranem objektu) ter 14 dislociranih oddelkov, ter VVZ Rezke Dragarjeve v Šentvidu.

V občini Vič–Rudnik so v zadnjih 15 letih zgradili sledeče osnovne šole: Vrhovci, Brezovica, Trnovo, Jskar Kovačič na Dolenjski cesti, Ljubo Šercer na Igu, Bičevje, Velike Lašče (s samoprispevkom), Šentjošt (samoprispevek) in Polhov Gradec.

Osnovnim šolam moramo dodati še vrtec Bičevje in Trnovo, ki sta bila zgrajena v tem obdobju.

Utemeljitev predloženega petletnega programa novih vrtcev in osnovnošolskih objektov

1. Vprašanje razširjene reprodukcije na področju varstva in šolstva v Ljubljani se neposredno navezuje na porast prebivalstva, na porast števila obojestransko zaposlenih staršev in zlasti na porast števila zaposlenih žena – mater, pri čemer problema ni možno reševati parcialno, temveč kot problem, ki zadeva mesto kot celoto.

2. Intenzivna stanovanjska gradnja se nezadržoma odvija naprej in je posledica že sprejetih zazidalnih načrtov, pri čemer sta migracija in imigracija logični posledici.

3. Ne glede na to, da so vse ljubljanske občine do sedaj vložile velika sredstva v izgradnjo novih vrtcev in šol in da je bil na pobudo TIS Ljubljana pred tremi leti formiran sklad za otroško varstvo, v katerega se stekajo namenska sredstva za gradnjo novih vrtcev, vključujoč 50 % participacijo občin, pri čemer je bilo samo v zadnjih letih pridobljenih 2000 novih mest v VVZ, se stanje v naših vrtcih zaostre, o čemer nam govorita sledeča podatka:

a) trenutno je vključenih na območju mesta v 29 matičnih vzgojnovarstvenih zavodih in 42 dislociranih oddelkih 5.577 predšolskih otrok, kar predstavlja 23 % vseh predšolskih otrok, na vključitev v varstvo pa čaka 3.400 predšolskih otrok.

b) v 15 centralnih, 27 popolnih ter 39 nepopolnih šol je vključenih na območju mesta 26.402 učencev. V 62 osnovnih šolah se odvija pouk v dveh izmenah, v 12 šolah v eni in pol izmeni in v 7 šolah v eni izmeni, dasiravno bi bilo treba tudi teh sedem šol uvrstiti med tiste, ki imajo ena in pol izmenski pouk glede na to, da se v šolah odvija podaljšano bivanje učencev. Šestim šolam preti uvedba tretje izmene, šole z dvoizmenskim poukom pa bi morale vključiti v varstvo 100 % več učencev kot jih je vključenih sedaj. Zaradi dvoizmenskega pouka je v 205 oddelkih vključenih v varstvo sedaj le 4.232 učencev ali 17 % vseh šoloobveznih otrok, katerih starši so obojestransko zaposleni. Od skupnega števila vseh učencev (26.402) bi morali vključiti v šolsko varstvo vsaj 30 % šoloobveznih otrok.

Pri vsem tem pa gre še za celo vrsto drugih problemov, pri čemer ne bi smeli pozabiti na ureditev igrišč, odpiranje šolskih zobnih ambulant, šolsko prehrano itd.

Globalni oris odprtih problemov varstva in šolstva terja takojšnjih ukrepov, saj so se vsa ta vprašanja zaradi hitrega vsestranskega razvoja našega mesta znašla v središču družbene problematike, pri čemer ne bi smeli mimo ugotovitev psihologov, pedagogov in socialnih delavcev, da se prične otrokov čustveni, socialni, intelektualni, telesni in estetski razvoj že v prvih letih otrokovega življenja, da se nadaljuje v obdobju osnovnega šolanja in da vnaša neurejeno varstvo v otrokovo duševnost čustvene travme in motnje, ki se v pravi luči prikažejo šele v šolski dobi in v dobi adolescence (do 24. leta) v obliki agresivnosti in drugih socialno-patoloških pojavov.

Resocializacija, posebno pa rehabilitacija vzgojno zane-marjenih otrok je v večini primerov otežkočena, če že ne neizvedljiva oz. neuspešna, dasiravno vlaga družba tudi v področje te vzgojne dejavnosti velika sredstva.

Izhajajoč iz navedenih dejstev, bi nas morala pri reševanju perečih problemov varstva in šolstva spodbujati še misel, da se v otroku uteleša preteklost človeškega rodu in se v njem urešničuje naša sedanjost ter snuje prihodnost in da pri tem ne bi smeli govoriti le o neki abstraktni solidarnosti, temveč bi morali izhajati iz načela socialističnega humanizma, ki zavezuje slehernega pridobitno sposobnega posameznika (tudi tiste brez otrok), da se zavestno in iskreno vključi v razreševanje tako perečih problemov kot je varstvo in šolstvo in ki jih je prinesel dinamični razvoj našega mesta.

Iz globalnega orisa že realiziranin novogradenj na področju varstva in šolstva v Ljubljani lahko zaključimo, da so ljubljanske občine vložile v že obstoječe objekte velika sredstva in da so bili v tej smeri realizirani veliki napor, pri čemer so se iz leta v leto kopičili tudi problemi komunale, zdravstva, socialnega varstva itd.

Nismo edini, ki se zatekamo k uvedbi samoprispevka. Pred nami so to storili že v Kranju, Hrastniku, Zagorju, Kamniku, Grosuplju, Škofji Loki, Domžalah, v Metliki in še v mnogih drugih občinah (ponekod že večkrat). Tudi pobrateno mesto Reka je s samoprispevkom uspelo rešiti marsikaj na področju pridobivanja novih prostorskih kapacitet za varstvo in šolstvo. V spletu mest in občin, ki so se odločile za samoprispevek, smo pravzaprav časovno kar na repu.

Predloženi petletni program obsega gradnjo najnujnejših objektov, upoštevajoč finančno konstrukcijo, ki vključuje samoprispevek občanov (125.625.000), sredstva sklada za otroško varstvo (79.155.000) in participacijo občinskih skupščin. Soudeležba občin v višini 40.000.000 dinarjev v petih letih je relativno nizka, vendar je treba pri tem upoštevati dejstvo, da so morale občine v zadnjih štirih letih glede na novopridobljene prostorske kapacitete v vrtcih in šolah povečati sredstva za osnovno dejavnost VVZ in osnovnih šol od 61.191.652 v letu 1968 na 135.536.384 v letu 1971, kar znaša 121 % povečanja sredstev v primerjavi z letom 1968.

Posamezne občine so odvajale in še odvajajo do 51 % proračunskih dohodkov za osnovno dejavnost in investicijsko izgradnjo novih vrtcev in šol, pri čemer se odrekajo najnujnejšim sanacijam na področju odprtih problemov komunale.

Ker sedanji viri onemogočajo pospešeno gradnjo novih vrtcev in šol, predstavlja samoprispevek nujen in neizbežen integralni namenski vir za okrepitev družbene baze, brez katerega bi bilo nemogoče realizirati predloženi program, ki obsega gradnjo 24 novih vrtcev oz. prizidkov s kapaciteto cca 3.700 novih mest, dalje 10 novih šol s telovadnicami, 6 prizidkov s telovadnicami, tri prizidke brez TV, 4 telovadnice in vzgojno posvetovalnico. V programu je zajeta tudi izgradnja novega šolskega objekta s telovadnico in delavnicami, ki ga potrebuje posebna osnovna šola Janez Levce. Ta zavod ima sedaj vključenih 572 učencev iz območja petih ljubljanskih občin. Zaradi prostorske utesenosti proti zavodu uvedba tretje izmene.

Ob zaključku tega kratkega orisa razvojnega programa gradenj na področju VVZ in osnovnih šol v letih 1972–1976 je treba povedati oz. poudariti še naslednje:

1. S predvideno izgradnjo bomo realizirali minimalen program, kar pomeni:

- zajeli bomo 45 % predšolskih otrok v VVZ,
- 30 % šoloobveznih otrok bo deležno dnevnega varstva,
- izognili se bomo kritičnemu stanju na posameznih območjih, kjer grozi tretja izmena,
- približali se bomo 1,5 izmenskemu pouku na novih osnovnih šolah,
- izgradili prepotrebne rekreativne površine za celotno dnevno bivanje otrok v šoli,
- postavili temelj za prehod na 1 izmeno (v perspektivi seveda) s tem pa tudi na celodnevno šolanje,
- omogočili oz. dosegli bomo vsaj približno normalne pogoje za delo, s tem pa posodobili učnovzgojni procese v naših osnovnih šolah.

2. Za realizacijo programa potrebujemo 240.000.000 din sredstev. S sedanjimi viri in sredstvi občin lahko zagotovimo približno 120.000.000 din, ali eno polovico potrebnih sredstev. Drugo polovico moramo zbrati dodatno t.j. s samoprispevkom. S tem hočemo poudariti, da je samoprispevek nujen, če ne hočemo, da se problemi na področju VVZ in osnovnih šol, namesto da bi se rešili, še zaostrejejo.

Občinske skupščine s sedanjimi viri in višino sredstev niso sposobne zagotoviti to drugo polovico, še posebej ne zato, ker moramo vedeti, da modernizacija obstoječe baze še ni končana, sanacija današnjega materialnega položaja VVZ in šol tudi ne in da bo ob teh dveh dejstvih treba zagotoviti sredstva za osnovno dejavnost tudi tistim vrtcem in šolam, ki jih bomo v petih naslednjih letih morali zgraditi. In če vemo, da programiramo skoraj še enkrat toliko mest v VVZ kot jih imamo danes ter veliko število novih šol, potem je jasno, da bodo morale občinske skupščine samo za osnovno dejavnost zagotoviti v bodoče mnogo večja sredstva od današnjih. To pa pomeni, da v nobenem primeru niso sposobne zagotoviti sredstev tudi za investicijsko dejavnost. Zato je uvedba dodatnega vira, torej samoprispevka nujna oz. edina realna rešitev.

Ljubljana, september 1971

Samoprispevek

SAMOPRISPEVEK je osrednja tema te številke Naše komune. Zamišljena je kot nekakšen priročnik za udeležence razprav pred referendumom. Zato povzemamo na straneh 4, 5 in 8 material iz Informativnega biltena št. 1 in 2 Komisije za vsebinsko in organizacijsko pripravo referenduma pri Akcijskem odboru za uvedbo samoprispevka v Ljubljani. Razn tega prinašamo nekaj drugih prispevkov, ki se bolj ali manj vežejo na to akcijo, vsaj v glavnem pa smo skušali zadostiti tudi rednemu informiranju občanov preko Naše komune.

Finančna konstrukcija za izgradnjo osnovnih šol in VVZ v letih 1972–1976

OBCINA	Potrebna sred. za izgrad. OS	Potrebna sred. za izgrad. VVZ	Zbrana sred. od samopris. občanov 1% od neto OD	Prispevek TIS Lj. (po odl. obč. skup. 0,45% od brutto OD	Potrebna sred. (1+2)	Vsa zbrana sredstva (3+4)
Bežigrad	25.000.000	17.250.000	22.995.000	13.927.000	42.250.000	36.922.000
Center	16.000.000	10.750.000	26.735.000	16.898.000	26.750.000	43.633.000
Moste	25.000.000	17.500.000	19.375.000	12.070.000	42.500.000	31.445.000
Šiška	32.500.000	27.750.000	30.210.000	18.635.000	60.250.000	48.845.000
Vič	37.500.000	16.750.000	26.310.000	17.625.000	54.250.000	43.935.000
Skupaj	136.000.000	90.000.000	125.625.000	79.155.000	226.000.000	204.780.000
VZ J. Levec	11.000.000	—	—	—	11.000.000	—
V. posvet.	3.000.000	—	—	—	3.000.000	—
Skupaj	150.000.000	90.000.000	125.625.000	79.155.000	240.000.000	204.780.000

V petih letih zberemo s samoprispevkom 125,625.000 din, sredstva TIS Ljubljana pa bodo znašala 79,155.000 din, skupaj torej 204,780.000 din. Ker pa je za izgradnjo planiranih objektov potrebnih 240,000.000 din bodo morale ljubljanske občinske skupščine prispevati k izgradnji oz. investicijam še okroglo 40,000.000 din. S tem zneskom občinskih skupščin bi skupaj zbrana sredstva v 5 letih (1972–1976) znašala torej 244,780.000 din. Presežek din 4,780.000 predstavlja nujno potrebno rezervo.

Plan gradnje osnovnih šol v letih 1972–1976

Občina	Lokacija	Namen	PREDLOG september 1971
Leto			Vrednost gradnje
BEŽIGRAD			
1972	Dol	Prizidek k šoli 6–8 odd	4.000.000
1973	Črtomirova ul.	Nova šola 18–20 odd s TV	11.000.000
1974	Soseska 7	Nova šola 16–18 odd s TV	10.000.000
			25.000.000
CENTER			
1974	Os. š. P. Voranc Prežihova ul.	Prizidek 8 odd s TV	5.000.000
1975	Os. š. Prule Prule	Prizidek za podaljšano bivanje učencev	4.000.000
1976	Os. š. T. Tomšič Šaranovičeva ul.	Prizidek za podaljšano bivanje učencev	4.000.000
1976	Os. š. J. Potrč Potrčeva ul.	TV z bazenom	3.000.000
			16.000.000
MOSTE			
1972	Os. š. Zalog Zalog	Prizidek 8–10 odd s TV	5.000.000
1973	Novo Polje	Nova šola 10 odd s TV	5.000.000
1974	Os. š. Sostro Sostro	Prizidek 8–10 odd s TV	5.000.000
1976	Novo Kodeljevo	Nova šola 16–18 odd s TV	10.000.000
			25.000.000
ŠIŠKA			
1973	Pirniče	Nova šola 16 odd s TV	9.500.000
1974	Brod	Nova šola 18–20 odd s TV	11.000.000
1975	Os. š. V. Vodnik Vodnikova	Telovadnica	3.500.000
1975	Os. š. Z. Runka Gasilska ul.	Prizidek s TV	3.500.000
1976	Os. š. Medvode	Telovadnica	2.500.000
1976	Vodice	Telovadnica	2.500.000
			32.500.000
VIČ			
1972	Os. š. Dobrova Dobrova	Prizidek 8–10 odd s TV	5.000.000
1972	Os. š. Brezovica Brezovica	Prizidek 8–10 odd s TV	5.000.000
1974	Horjul	Nova šola 16 odd s TV	9.500.000
1974	Vič	Nova šola 26 odd s TV	14.000.000
1976	Os. š. Vrhovci Vrhovci	Prizidek 4 odd s TV	4.000.000
			37.500.000
1973	Vzgojna posvetovalnica	Novo poslopje z vsemi pritliklinami	3.000.000
1975	VZ Janeza Levca	Nova šola 20 odd s TV	11.000.000
		Skupaj	150.000.000

Plan izgradnje VVZ v času od 1972–1976

Občina	Lokacija	Namen	PREDLOG september 1971
Leto			Vrednost gradnje
BEŽIGRAD			
1972	Soseska VII	Nov vrtec za 250 otrok	6.250.000
1972	Šentjakob	Nov vrtec za 60 otrok, I. faza	1.500.000
1973	Savsko naselje	Nov vrtec za 120 otrok	3.000.000
1975	Soseska III.	Nov vrtec za 200 otrok	5.000.000
1976	Šentjakob	II. faza za 60 otrok	1.500.000
		za 690 otrok	17.250.000
CENTER			
1972	VVZ A. Ziherl Resljeva c.	Nov vrtec za 240 otrok – I. faza	6.000.000
1973	Poljanska c.	Nov vrtec za 150 otrok	3.750.000
1974	KS Ajdovščina	Novi odd za 40 otrok	1.000.000
		za 430 otrok	10.750.000
MOSTE			
1972	VVZ Vevče Vevče	70 novih mest adaptacija	1.200.000
1972	VVZ Zadvor	adaptacije 70 novih mest	1.300.000
1973	Nove Jarše	Nov vrtec za 200 otrok	5.000.000
1974	Novo Kodeljevo	Nov vrtec za 200 otrok	5.000.000
1975	Selo Moste	Prizidek za 80 otrok	2.000.000
1976	Polje	Nov vrtec za 120 otrok	3.000.000
		za 740 otrok	17.500.000
ŠIŠKA			
1972	Brod	Nov vrtec za 210 otrok	5.250.000
1973	Zg. Šiška	Nov vrtec za 250 otrok	6.250.000
1974	Šentvid	Nov vrtec za 250 otrok	6.250.000
1975	Litostroj	Prizidek za 120 otrok	3.000.000
1976	Koseze	Nov vrtec za 160 otrok	4.000.000
1976	Medvode	Nov vrtec za 120 otrok	3.000.000
		za 1110 otrok	27.750.000
VIČ			
1972	Škofljica	Nov vrtec za 80 otrok	2.000.000
1973	Malči Belič	Nov vrtec za 120 otrok	3.000.000
1973	Vič, S–VI.	Nov vrtec za 130 otrok	3.250.000
1974	Vrhovci	Nov vrtec za 140 otrok	3.500.000
1975	Murglje	Nov vrtec za 200 otrok	5.000.000
		za 670 otrok	16.750.000
		Skupaj	90.000.000

Pomenek v troje. Foto: F. Modic

STISKA OSAMELIH IN OSTARELIH

Kaj, ko bi sočloveku priskočili na pomoč?

Iz analize, ki jo je pripravil zavod za socialno delo Ljubljana Vič-Rudnik, je razvidno, da živi v naši občini 313 nad 60 let starosti osamelih oseb. Med temi je 65 moških in 248 žensk, največ v starosti od 65 do 85 let. Najmočnejše zastopana skupina tistih ostarelih oseb, ki so jih otroci zapustili in odšli iz doma. Zaposlili so se, ustvarili svoje družine, na svoje starše pa so pozabili in jih pustili v osamljenosti in v več primerih celo v pomanjkanju. To pa prav v času, ko bi starši otrokovo pomoč najbolj potrebovali. Čeprav ima večina osamljenih ostarelih oseb zagotovljena vsaj minimalna materialna sredstva za preživljanje (minimalno starostno, invalidsko ali družinsko pokojnino, priznavalnino, družbeno denarno pomoč), še ne moremo zato trditi, da so ta sredstva zadostna in da te osebe živijo v kolikor toliko ugodnih življenjskih razmerah. V najtežjem položaju so nedvomno tisti starostniki, ki jih preživljajo sorodniki ali tuji ljudje. Njihova pomoč ostarelim je minimalna, v glavnem v naturalijah. Zato moramo prav tem osebam posvetiti posebno skrb in jim nuditi ustrezno obliko družbene pomoči.

Poseben problem je tudi 42 ostarelih kmetov, ki kljub starosti, osamljenosti in boleznim še vedno obdelujejo zemljo in s tem preživljajo. Temu primeren je tudi njihov dohodek, ki zadošča komaj za osnovno preživljanje. Zemljo obdelujejo na klasičen način, njihove hiše so stare in gospodarska poslopja propadajo. Njihova zemlja zaradi majhnih površin in hribovite lege ni

in ostarelih oseb, moramo ugotoviti, da nikakor ni zadovoljiva. Zato morajo biti vsa naša nadaljnja prizadevanja usmerjena tudi v to, da bo imel vsak star človek — ne samo osamljen — zagotovljeno prehrano, primerno njegovi starosti in zdravstvenemu stanju. S skupnimi močmi se je treba zavzemati, da bodo obrati družbene prehrane številnejši kot sedaj in da bodo pripravljali tudi

vila 313 osamljenih ostarelih oseb, 147 oseb, ki imajo po enega, dva ali več otrok. Vseh otrok je 347; vsi so že odrasli in preskrbljeni. Kakšna njihova pomoč staršem, pove naslednji podatek: 10 staršev prejema od svojih otrok stalno pomoč v denarju ali naturalijah; 61 staršev prejema občasno pomoč v denarju ali naturalijah in kar 76 staršev ne prejema nikakršne pomoči od svojih otrok!

Lahko torej trdimo, da otroci zelo slabo izpolnjujejo svoje obveznosti do ostarelih staršev. Ne gre samo za preživljanje in izboljšanje materialnega položaja starih ljudi, marveč tudi za to, kako jim zagotoviti dostojno življenje na starost, tako da jim bo zagotovljena potrebna oskrba, nega in tudi družabnost. Sprašujemo se, zakaj mora pri ostarelih oseb, ki imajo otroke (tudi zelo dobro situirane!), prevzemati vso odgovornost in skrb družbeno skupnost? Zakaj se mora družba boriti s problemom, kako stare ljudi iztrgati iz osamljenosti ter jim zagotoviti, da bodo zadnja leta svoje življenja preželi dostojno, ko sami ne morejo več pomagati? Če so pri tej skrbi za stare ljudi njihovi otroci, ali ne obcutijo nikakršne odgovornosti in humanosti do svojih staršev, ki so jim v mladosti nudili vse, kar so zmogli?

Koordinacijski odbor za pomoč ostarelim oseb pri občinski konferenci SZDL se je pohvalno izkazal pri delu zavoda za socialno delo, ki s svojo tehtno analizo prikazuje osamljenost in ostarelih občanov, tako no, kakršna je. Sklenil je pripraviti občinski skupščini, da na eni svojih sej obravnava to problematiko, da prejme tudi določene sklepe.

SLAVO KOBAR, predsednik koordinacijskega odbora za pomoč ostarelim in osamelim pri OK SZDL Vič-Rudnik

Na zadnji seji koordinacijskega odbora za pomoč ostarelim in osamljenim oseb — ta odbor dela v okviru izvršnega odbora občinske konference SZDL — smo podrobno analizirali življenjske razmere osamljenih in ostarelih oseb v občini Ljubljana-Vič-Rudnik ter sprejeli tudi določene sklepe. Le-ti naj pripomorejo, da bo postala skrb za stare in osamele nenehna naloga ne samo za to poklicanih dejavnikov, marveč tudi vseh družbeno političnih organizacij, gospodarskih organizacij ter sleherneга izmed nas.

zanimiva niti za posameznika, niti za družbo. Ti kmetje je ne bodo mogli več dolgo obdelovati zaradi svoje starosti in onemoglosti. Zemlja, čeprav ima svojo vrednost, za te ljudi kmalu ne bo predstavljala ničesar, saj si na njej ne bodo mogli zagotoviti niti najnujnejših sredstev za preživljanje.

Analiza zavoda za socialno delo kaže, da je med ostarelimi in osam-

hrano, ki je primerna za starejše ljudi.

Služba za pomoč in nego osamljenim in ostarelim oseb na domu bo vsaj za mestni del naše občine poskrbela, da bodo ostarele osebe prejemale ustrezno hrano, bodisi, da bo ta pripravljena v njihovih lastnih gospodinjstvih, ali pa jo bodo dostavljali na dom iz doma na Bokalcu oziroma iz bližnjega obrata družbene prehrane. Na podeželju bodo morale poskrbeti za to obliko

pomoči krajevne skupnosti, oziroma njihove socialne komisije v sodelovanju z organizacijo SZDL, RK in drugimi, ki naj preko prostovoljnih socialnih delavcev ali organizirane sosedske pomoči poskrbe, poleg drugih oblik pomoči, tudi za ustrezno prehrano starih in osamelih.

Naj na kraju omenimo še dokaj žalosten podatek. Od skupnega šte-

Kaj je z mladinsko organizacijo Krim — Rudnik?

Dve leti je že, kar mladinska organizacija na tem območju ne deluje več. Zadnjega predsednika organizacije, Rudija Goloba, sem obiskala na domu, kako in kdaj je postal predsednik, delo organizacije, njene težave, vzroki njenega razpada, to so bila moja vprašanja. Zal pa o načrtih organizacije nisva mogla govoriti, ker jih ni.

1968. leta je postala mladinska organizacija, ki je do tega leta delovala z občasnimi prekinjavami, pod vodstvom Rudija zopet aktivna. Funkcije, ki so bile podeljene samoiniciativno, so zahtevale tudi svojo realizacijo. Delo se je začelo, s proslavami in raznimi drugimi prireditvami se je začel stekati v blagajno denar. K sodelovanju so večkrat povabili tudi ansambel Minerve, ki je njihov program še popestril. Številni izleti, pozimi smučanje in podobno, vse to je mladino še bolj pritegnilo in zbližalo, njihova aktivnost in interes do mladinske organizacije sta se povečala.

Finančnih težav organizacija ni imela, od njenem razpadu je bilo v blagajni še nekaj denarja. Nekaj več težav so imeli s prostorom, ki po oprehi in velikosti ni bil najboljši. Toda to ni zmanjšalo aktivnosti mladnih.

Ob tako neznatnem problemu, drugih, kot mi je povedal Rudi, organizacija ni imela. Od njenem dokaj uspešnem delovanju 1969. leta,

je na predklubskega tekmovalnega sedla prvo mesto, tako da je težko iskati in najti vzroke njenega razpada. Res se je Rudi, ki ima veliko zasluge za organizacijsko dejavnost, svoji funkciji odpovedal in se povsem svetil svoji družini, toda ali je to bil ko razlog, da je organizacija nehala delovati? Kam se je poravnalo vse tisto navdušenje? Ali ni bilo nobenega, ki bi prevzel Rudi jevo mesto?

Samo dve leti je organizacija uspešno delovala, organizacija, ki bila skoraj brez težav. Mladine je voljo, a po Rudijevem odhodu ostalo organizaciji zvestih le še nekaj članov, ki so v mladinski sobi nečesa še kartali. Zdal pa imajo v strelci spravljene puške.

Zadnje čase se vse bolj razvijajo tem območju šport, mladina se udeležuje na vseh področjih, marveč samo nov Rudi, ki bo ponovno vzpostavil klubsko dejavnost. Rudi je naslednik, ne čakaj, mladina potrebuje!

ANICE RUDOLF NI VEČ

26. septembra je umrla Anica Rudolf, rojena 1916 na Velikem Osojniku v veliki družini malega kmeta. Že mlada je šla služiti, kasneje se je izučila za šiviljo. Zaposlila se je kot trgovska prodajalka z zelo nizkimi osebnimi dohodki. Leta 1937 se je poročila.

Ze v prvem letu vojne je postala sodelavka OF. Naslednje leto je že bila kurirka odgovornih funkcionarjev NOV. V tem letu je že kandidirala za sprejem v partijo. Njeno stanovanje, prizorišče sestankov in zatočišče ilegalcev, so pričeli nadzorovati okupatorji, zato je že pred kapitulacijo Italije živela na pol v ilegali. Maja 1943 so jo aretirali in zaprti v ljubljanske zapore. Tam so jo zelo mučili, a se je zelo dobro držala. Ko so jo novembra 1943 ob amnestiji izpustili, je morala takoj v bolnico, kjer se je zdravila, nato pa še v ilegali. Kljub majhnemu otroku je odšla v partizane, kjer so jo takoj sprejeli v partijo. Bila je borka Ljubljanske in Sercejeve brigade, nato v bazi XX. in v 30. diviziji, kjer je bila do osvoboditve.

Po osvoboditvi je takoj prevzela mesto upravnice dečjega doma, zelo delavna pa je bila tudi v političnem življenju. Na terenu Kozarje, kjer je stanovala, je bila članica domača vseh organizacij. Ko se je preselila na Mirje, je prevzela vrsto pomembnih družbeno političnih funkcij. Do upokojitve 1965 pa je bila sekretarka občinskega odbora ŽZB — NOV Ljubljana Vič-Rudnik.

Ob njeni prezgodnji smrti jih je mnogo, ki jim bo Anica Rudolf, zgladna družbeno politična delavka in predvsem izredno topla, sončen človek, ostala v trajnem spominu.

V kroniki osnovne šole Vič beremo:

... "sredi prejšnjega stoletja so naprednejši Vičani pošiljali svoje otroke v ljubljanske šole. O lastni šoli so začeli razmišljati že leta 1870 (torej pred dobrih 100 leti). Dobili pa so šolo leta 1896, ko je ljubljanska občina onemogočila šolanje viških otrok v mestnih šolah".

V trenutku, ko je Vič, tedaj še popolnoma vaško predmestje Ljubljane, dobil šolo, se je začelo jasiti v mladih glavah — otroci so se pričeli izobraževati. Število nepismenih prebivalcev je bilo veliko. Z ustanovitvijo šole se je nepismenost občutno zmanjšala, zlasti pri mladini, kljub temu, da šole niso obiskovali vsi (od 138 šoloobveznih otrok je obiskovalo šolo le 82 otrok). Prvo učenost so dobili viški otroci v privatnih hišah: v Plavčevi in Tribučevi hiši na Glincah. Šele leta 1898 so dobili novo šolsko poslopje, to je poslopje sedanjega VVZ Malči Beličeve ob Tržaški cesti.

Imela je 4 učilnice, pisarno in upraviteljevo stanovanje. Število šoloobveznih otrok je raslo iz leta v leto. Od trirazrednice v letu 1900 se je šola do leta 1911 razširila v šestrazrednico s štirimi vzporednicami s 600 učenci. 18. 9. 1911 so odprli novo šolsko poslopje ob Tržaški cesti. Stavba je imela 14 učilnic, zbornico, pisarno, telovadnico in 2 stanovanji. V šolskem letu 1913/14 je že obiskovalo šolo 844 otrok. Šolski upravitelj je bil oproščen pouka, kar je bil prvi primer na bivšem Kranjskem.

Po letu 1919 se je šola razširila v osemrazrednico. Uvedli so obvezen pouk telovadbe tudi za deklice. Odprli so obrtno nadaljevalno šolo in pomožni oddelki za slabše nadarjene učence. Leta 1925/26 je šola dobila elektriko, leta 1928/29 pa tudi vodovod.

Septembra 1935 je bil Vič priključen mestni občini Ljubljana, od tega časa je pripadal okraju Ljubljana-okolica. Ob pričetku 2. svetovne vojne je bila šola šestrazredna, imela je 22 oddelkov, 788 učencev. S 1. 4. 1941 je bil pouk prekinjen. S poukom so nadaljevali 14. 5. 1941. V dobi okupacije je bil pouk oviran. Blokada je presekala šolski okoliš v dva dela. Učenci izven bloka so neredno prihajali v šolo. Šolske prostore je začasno koristila vojska.

Po osvoboditvi je bila šola v šolskem letu 1945/46 šestrazrednica, zatem je bila sedemletka. Od šolskega leta 1948/49 do 1958/59 je imela šola samo 4 razrede (1. do 4. razred). V tem času so učenci nadaljevali šolanje na nižji gimnaziji. Z reorganizacijo šolstva v šolskem letu 1958/59 smo na Viču dobili dve samostojni osnovni šoli z 8 razredi, 1. in 2. osnovno šolo Vič. V šolskem letu 1962/63 sta se obe šoli združili v osnovno šolo Ljubljana-Vič. Od takrat deluje kot samostojna osnovna šola z razrednim poukom od 4. razreda in predmetnim poukom od 5. do 8. razreda v šolski stavbi, ki je bila zgrajena 1911 leta. V stari stavbi iz leta 1898 je otroško varstvo.

Po adaptaciji v letu 1964 ima šola za pouk 11 matičnih učilnic in 2 specialni učilnici, telovadnico, knjižnico z 8550 knjigami in 3 kabinete za učila.

V šolskem letu 1966/67 se je prešolalo na novo osnovno šolo Bičevje ca. 400 učencev. V šolskem letu 1970/71 je imela šola 24 oddelkov za redni pouk, 4 oddelke podaljšanega bivanja, ki so v prostorih TVD Partizan-Vič. Šola je obiskovalo 717 učencev.

Naša prihodnja naloga — naloga naše družbene sredine — pa je: omogočiti viški mladini sodoben pouk in vzgojo, kot so jo imeli mladi Vičani ob ustanovitvi danes že šest desetletij stare zgradbe.

SLAVICA KUMAR, ravnateljica

OB TROJNEM JUBILEJU ŠOLE NA VIČU

Preteklost obvezuje sedanjost

Ob 75. jubileju šole na Viču nam stopajo v ospredje trije pomembni mejniki:

- leto 1896, ko so Vičani dobili šolo
- leto 1911, ko se je pričel pouk na Viču v današnji šolski stavbi in
- 1971, današnji čas — čas, ko potekata dva pomembna jubileja ob sočasnem pomembnem zgodovinskem prazniku našega naroda: 30-letnici ustanovitve OF.

Vpis v glasbeno šolo

V glasbeno šolo se vpiše učenec ponavadi zato, ker ima do glasbe veselje in bi se zategadel rad naučil peti in igrati na neki instrument. Ker je glasbena šola neobvezna šola in se učenec sam prostovoljno odloči za obiskovanje nekega predmeta, šola ne more učence prisiljevati v študij, saj bi bilo tako početje v nasprotju z osnovnim nagibom, s katerim učenec pride v glasbeno šolo, pa tudi z načinom poučevanja instrumenta ali petja, ki mora biti sproščeno, vedro, neprislusno in učinkovito. Iz teh razlogov bi moral biti tudi učni uspeh v glasbeni šoli skoraj vedno odličen ali prav dober. Vsi pa vemo, da so težave okoli učnega uspeha dokaj zapletene in da vpliva nanj več činiteljev.

Naj jih naštejemo samo nekaj. Tu je predvsem učenec s svojimi muzikalnimi dispozicijami: posluh, ritmični čut, glasbeni spomin itd., učenčeva prizadevanja in vztrajnost pri študiju, učitelj kot strokovnjak in animator, starši kot opora učitelju, delovni pogoji, ekonomska izraba časa za vadenje, učni prostori itd. Vsi ti činitelji skupaj in vsak zase, pomagajo pri učenčevem prizadevanju za boljši uspeh. Glasbeno šolanje se prične lahko že v predšolski dobi, nekako od 5-7 leta starosti. V obliki petja, igre in plesa, igranja na frulici se otroci polagoma uvajajo v čudovit svet glasbe.

Najkasneje z 8. letom, v izjemnih primerih tudi prej, lahko pa tudi kasneje (odvisno od instrumenta), se mora otrok odločiti za glasbilo, ki se ga bo učil. Prav je, da si izbere instrument učenec sam. Z nasveti mu lahko pomagajo starši in strokovnjak. Previdnost tu ni odveč. Upoštevanja vreden nasvet je nasvet strokovnjaka, saj zna on najbolje preценiti otrokove glasbene dispozicije. Tako imenovani netemperirani instrumenti (n. pr. godala in pozavna na poteg) zahtevajo več muzikalnosti, zlasti posluha, kot instrumenti z danim tonom (klavir, harmonika itd.). Otrok rad sprejema vtise iz okolja, v katerem živi, pa tudi radio in televizija imata na svoj vpliv. Zato se ne velja vedno podrediti trenutni želji otroka in muhavostim modne glasbe hipertrofije, ki išče v glasbi največkrat samo ceneno veseljeenje in nič več. Tu mora voditi tudi vsaka glasbena šola pravo politiko glede zasedbe posameznih instrumentov in ustvariti med njimi zdravo ravnotežje. Ob upoštevanju teh dejstev nastajajo neljube kadrovske težave, saj za instrumente, za katere imamo kvalificirane pedagoge, primanjkuje učencev, za instrumente, za katere pa ni kvalificiranih pedagogov, pa je učencev preveč. To nesorazmerje morajo uravnavati šola. Temeljna izobraževalna skupnost in Zavod za šolstvo, kajti problem postaja iz leta v leto bolj akuten.

Staršem priporočamo, da vpisujejo svoje otroke, zlasti tiste z odličnimi glasbenimi dispozicijami na godala (violina, čelo), pihala in trobila (flavta, klarinet, trobenta, pozavna), iz mladinskih pevskih zborov pa se naj oglašijo na oddelki za solo petje tisti pevci, ki so že mutirali in so dobili v zboru solidno podlago. Tudi klavir, ta najbolj univerzalni instrument, ki daje odlično razgledanost v glasbenem svetu, čaka hvaležnih učencev.

Glasbena šola Vič-Rudnik vstopa v novo šolsko leto z optimizmom kljub temu, da še vedno ni rešen zanjo osrednji problem prostorov. V dosedanjih razmerah je nemogoče kolikor toliko resno delati ne pedagogu, ne učenčevu na občini. Prostorna stiska je tolikšna, da zahteva nemudoma rešitve.

CVETKO BUDKOVIČ

Operetna in dramska sekcija KUD „France Prešeren“ Trnovo, Korunova 14 bo v sezoni 71/72 uprizorila eno najbolj popularnih operet. Zato vabi k sodelovanju pevce — amaterje. Javijo naj se v društvu vsak dan od 20. ure dalje.

Odbor KUD „France Prešeren“

ČISTI RAČUNI VIŠKEGA DRUGOLIGAŠA

Donosna nogometna reklama

Po presenetljivi zmagi nad moštvom Zagreba je med igralci in funkcionarji Mercatorja vladalo izredno razpoloženje. Bržčas smo „izkoristili“ pravi trenutek za pomenek o drugi strani medalje viškega drugoligaša – o enajsterici, ki se s svojimi letošnjimi nastopi v drugoligaški konkurenci pridružila bolj manj profesionalni nogometni družbi. Mar so potemtaka postali tudi pred javnostjo „skrili“ pod krinko amaterskega kluba? Vprašanja bi lahko reševala do neskončnosti. Da bi naposled „odkrili“ pravo resnico in da bi dvignili svoje tistim, ki mislijo, da se nogometaši Mercatorja kopljejo v enarju, smo obiskali direktorja športnega parka Svoboda Janeza Ruglja, ki ga je rad volje potešil našo radovednost.

„Javnost dela ni za nas pravzaprav nič novega, odkar nastopamo v II. zvezni ligi. S pravilnikom o nagajevanju in disciplinski odgovornosti imamo rešene medsebojne obveznosti igralcev do kluba in obratno. Potemtakem so medsebojni odnosi med klubom in igralci zasnovani po tem pravilniku.“

S pravilnikom se določajo osnove merila, po katerih klub nagajuje igralce za uspehe v drugoligaški konkurenci. Seveda pa imajo igralci do nadomestila, torej za izpolnjen delovni čas, saj so vsi v rednem delovnem razmerju (!) vsi igralci imajo s klubom sklenjeno pogodbo. Nadomestilo tvorijo stalni del hranarina – in gibljivi del – prehrane. Višina gibljivega dela nadomestila je umljivo odvisna od doseženih uspehov v tekmovalstvu.

JAVNOST DELA

Mercator ima trenutno 18 pogodbeno vezanih igralcev. V prvi skupini, v kateri znaša mesečna hrana 600 dinarjev, je 13 nogometašev, med katerimi so vsi igralci ligaškega moštva. Prvo kategorijo sestavljajo vsi tisti igralci, ki so odšli iz kluba v minuli sezoni več kot 75 odstotkov vseh prvenstvenih in pokalnih tekem. Klub pa je svoje igralce razdelil še v drugo in tretjo kategorijo. V drugi kategoriji znaša mesečni nadomestilo 300 dinarjev, vendar tretje kategorije praktično ni, saj preostala pogodbeno vezanih nogometašev uživa „blagodati“ druge kategorije.

Premija za vsako osvojeno točko znaša ali na tujem znaša 200 dinarjev. Če bi se moštvo borilo za obstanek v ligi, bi veljala vsaka osvojena točka 50 dinarjev. Za sleherni višji razredno mesto na prvenstveni lestvici po končani letošnji sezoni, ki pomenja obstanek v II. zvezni ligi, bi na osnovi sedanjega tekmovalnega sistema vrednost točke povečala za 20 dinarjev, razumljivo v so-

razmerju z odigranimi tekmi in osvojenimi točkami.

Klubska „povečanja“ bi znašala za osvojeno prvo mesto 280 dinarjev, za vsako nižje mesto do 14. mesta pa po 20 dinarjev manj.

„Najvišji možni mesečni dohodek“, meni J. Ruglja, „znaša 60 starih tisočakov. V primeru, da bi moštvo štirikrat zmagovalo doma in na tujem, kar je verjetno izključeno, bi zaslužili igralci prvega moštva vsak po 220 starih tisočakov. Realni zaslužek je okoli 1200 dinarjev, seveda pod pogojem, da fantje dobijo dve tekmi na domačem igrišču.“

Vodji kolegija trenerjev in glavnemu trenerju Andjelju Zikoviću pripadajo mesečni prejemki v višini

2500 dinarjev z vsemi premijami, ki so sicer „na voljo“ igralcem ligaške enajsterice. Klub plačuje trenerju Zikoviću za ločeno življenje posebej hrano in stanovanje.

Glavni trener kluba je odgovoren razen za moštvo tudi za strokovno delo z dvema mladinskima ekipama in pionirji, kar je brez dvoma izredno zahtevno delo v primerjavi z obveznostmi, ki jih imajo trenerji ostalih drugoligaških moštev.

KAZNI

Za disciplinske prekrške so v klubu uvedli nemara že kar rigorozne ukrepe. Tako mora odšteti igralec, ki zamudi na trening najmanj pet minut, 20 dinarjev, za zamudo do desetih 30 in za zamudo preko desetih minut kar 50 dinarjev! Neopravičen izostanek z vsakodnevnih priprav ga velja osem starih tisočakov, če ga ni na tekmo, pa ga to dejanje prikraja za celih 400 dinarjev. Drastične disciplinske kazni so uvedli tudi za nešportno obnašanje na tekmi, za neizpolnjevanje nalog v igri, za nepravilen odnos do trenerja, za kršenje klubskih discipline, medčloveških odnosov in za ustvarjanje nezdruživega vzdušja med igralci ali v klubskih okvirih.

Pri viškem drugoligašu so med-

sebojni odnosi med igralci in klubom torej natančno določeni, zato tudi javnost njihovega dela ni za kolektiv Mercatorja nenavaden pojem! Pravice in dolžnosti so urejene z internim pravilnikom, ki je na voljo vsakomur, ki dvomi v poštenost dela odgovornih klubskih funkcionarjev. Tako je navsezadnje tudi edino prav in na mestu.

NACRTI

Občinska zveza za telesno kulturo je ustanovila športni park Svobode z namenom, da skrbi za načrten razvoj, ne samo nogometne igre, marveč tudi ostalih športnih panog, ki so imele še do pred leti na Viču dolgoletno tradicijo. Pri tem mislimo predvsem na roketi.

„Objekti obstajajo, vendar niso v uporabi, saj so se klubi razšli“, pravi J. Ruglja. „Pod isto streho so ostali samo nogometaši in balinarji.“ „Injekcija“ za poživitev telesno-vzgojne dejavnosti in športa naj bi dal zavod, ki pa je od občinske zveze prejel letos le skromnih 400 starih tisočakov. Iz kritičnega stanja nas je rešil Mercator... Poglejte, ob koncu letošnje jesenske sezone bomo imeli v klubu za 22 starih milijonov izdatkov. Sedem milijonov bo prispevalo podjetje, od vstopnic bomo iztržili okoli osem milijonov, pri športni prognozi računamo vsaj na tri milijone, nekaj pa bo verjetno primaknil mestni svet...“

Če vemo, da je klub veljala samo nova ograja okoli igrišča okroglih deset milijonov, tedaj je na dlani, da še vedno ostaja odprto vprašanje rednega vzdrževanja objektov, ki sodijo pod okrilje športnega parka Svobode. Pozabiti namreč ne gre, da so med vsemi načrti na prvem mestu brez dvoma tisti o gradnji 12-steznega avtomatskega kegljišča. Viško kegljišče bi bilo največje ne samo v Jugoslaviji, pač tudi na Balkanu. Zato zlepa ne kaže namerno pozabiti na te načrte!

V Mercatorju so bili vedno in ob vsakem času pripravljani finančno podpreti viške športne načrte, ki so temeljili na realni osnovi. Podjetje ne gre pripisati levjega deleža samo za zavidljive uspehe nogometašev, marveč tudi za skrb pri poživitev telesnovzgojne in športne aktivnosti na Viču sploh.

Podjetje, ki je znalo torej vselej prislusniti željam naših športnikov in ki je od svojih propagandno-komercialnih sredstev v višini 200 starih milijonov podprlo nogometni klub s kar 7 milijoni, bo bržčas tudi v prihodnje skušalo dojeti težnje na razmah športa na Viču.

Torej ne gre zgolj za učinkovito „nogometno reklamo“, s katero je Mercator prav letos pritegnil ogromno reklamna sredstva, pač pa za razumno reševanje vseh odprtih vprašanj, ki dandanašnji sodijo v okvir in pod okrilje športnega parka Svobode.

IVAN VIRNIK

Izročitev pohvale republiknemu prvaku slovenske lige Svobodi – sedanjemu Mercatorju – za sezono 70/71. S tem mestom je postal Mercator član II. zvezne lige – zahod. Pokal prevzema kapetan nogometnega kluba Mercator Anton Čeh. Foto: E. Šelhaus

Pacug — viška kolonija na slovenski obali

Za vrsto let preživlja viška mladina vesele počitnice ob morju v Pacugu, skoraj idiličnem zalivčku med Fieso pri Piranu in Strunjanom. V sedmih stanovanjskih zgradbah je prostora za 160 otrok. Če jih pride več, lahko razpnejo še šotore. V dveh drugih zgradbah so še kuhinja z jedilnico in higiensko-sanitarni prostori. V štirih izmenah je letos letovalo v Pacugu 683 solarjev, ki so preživeli na morju vsak po 14 dni. Pred prvo počitniško izmeno pa sta bili v Pacugu še šoli v naravi – plavalna tečaja, na katerih je bil 201 solar četrtih razredov.

Lastnik počitniškega naselja v Pacugu je naša občinska skupščina, občinska zveza prijateljev mladine pa je leta 1966 prevzela vso organizacijo letovanj in tudi oskrbo počitniške baze. Letošnji proračun Pacuga beleži 194.000 ND dotacije občinske skupščine in 192.000 ND prispevkov staršev in organizacij. Od tega je slo 267.000 neposredno za letovanje 884 otrok (120.000 samo

za prehrano), ostalo pa za investicije in nabavo osnovnih sredstev. Prispevek staršev je v polni vrednosti znašal 25 ND na dan, vendar se je zmanjšal z ozirom na socialno stanje v družini tudi na nič.

Solarje je na letovanju in plavalnih tečajih varovalo skupno 66 vzgojiteljev, zanje pa je skrbelo še pomožno osebje, povprečno po 10 v vsaki izmeni (po 5 kuharic). Posamezne počitniške izmene pa so po vrsti vodili: Drago Šimenko, ravnatelj šole v Preserju, Jože Mihevc, r. š., „Oskar Kovačič“, Franc Malovrh, r. š., Dobrova in Peter Vrhunc, direktor občinskega zavoda za socialno delo. Vse čas pa je nad Pacugom bdela sekretarka občinske ZPM Slava Prijatelj.

Glavna vsebina bivanja otrok v Pacugu je seveda – morje, kopanje, plavanje. Kar je najbolj razveseljuje – po vrnitvi iz Pacuga skoraj ni ostalo nepravilcev, domala vsi so se naučili plavati. Manjkalo pa je morda več iger in kulturnih, tehničnih in podobnih dejavnosti, zlasti za tiste otroke, ki jih športna in standardna zabavna dejavnost ne pritegne. Tudi kaže razmisliti o tem, da bi ločili funkcijo pedagoškega vodje, ki je bila doslej združena z vodjem tabora, ta pa je bil obenem še gospodar. Pojavljali so se vzgojni problemi, ki jih športna na potrobo po bolj intenzivnem, poglobljenem in individualnem pedagoškem delu z otroki. Kar pa je ob svojem obisku v četrti izmeni še posebej opazil naš novinar, je bila tudi dokaj zanemarljiva okolica naselja, ki bi jo otroci v nekaj minutah dnevno lahko sami dokaj uredili.

Načrti za viško kolonijo na slovenski morski obali predvidevajo najprej zasaditev senčnih dreves in okrasnega grmičevja v okolici, obnovo in napeljavno raznih vodov, poplavljanje in preslikanje zgradb, zamenjavo dotrajanega inventarja z novim, obnovo dovodne ceste in pomola, itd. Vse za lepše počitnice naših otrok.

SaŠ

Med dvema ognjema

Dne 24. septembra 1971 je bilo na novih igriščih osnovne šole Vrhovci občinsko prvenstvo osnovnih šol v igri „MED DVEMA OGNJEMA“. Tekmovanje sta organizirali ObŽTK Vič-Rudnik in Osnovna šola Vrhovci.

Tekmovanje se je odigralo po sistemu – vsak z vsakim – tak način je omogočil realni pregled moči in znanja v tej športni igri.

Igro „Med dvema ognjema“ goje predvsem učenci četrtih do šestih razredov in je to njihov prvi resnejši stik z žogo. Pri tem se začne spoznavati z osnovnimi elementi: lovljenja, vodenja in podajanja žoge, hkrati pa jim z igro privzgapamo smisel do kolektivne igre, tovarištva, borbenosti, srčnosti, itd.

Prvič spoznavajo smisel kolektivne igre in doprinos posameznika k uspehu igre.

Istočasno dobijo s to igro osnove za nadaljnje igre z žogo, kajti v naslednjih letih, to je v višjih razredih, se že diferencirajo v skupine, kjer trenirajo košarko, roketi ali mali nogomet.

KONČNI VRSTNI RED TEKMOVANJA

Dečki:	Točk	
1. Osnovna šola Polhov Gradec	14	+ 83
2. Osnovna šola Oskar Kovačič	12	+ 37
3. Osnovna šola Brezovica	10	+ 50
4. Osnovna šola Horjul	6	+ 12
5. Osnovna šola Dobrova	6	- 24
6. Osnovna šola Bičevje	4	- 25
7. Osnovna šola Vrhovci	4	- 44
8. Osnovna šola Preserje	0	- 89

Dečlice:	Točk	
1. Osnovna šola Polhov Gradec	12	+ 94
2. Osnovna šola Vrhovci	10	+ 22
3. Osnovna šola Horjul	10	+ 16
4. Osnovna šola Brezovica	8	+ 18
5. Osnovna šola Oskar Kovačič	8	+ 1
6. Osnovna šola Preserje	4	- 38
7. Osnovna šola Bičevje	4	- 40
8. Osnovna šola Dobrova	0	- 83

JOŽE MEŠL

Med dvema ognjema sodi za mladino med 10 in 14 let med najboljšimi posnetek

Skakalci v vodo spet med najboljšimi

Na letošnjem državnem prvenstvu v skokih v vodo – bilo je v Sibeniku – je sodelovalo skoraj 100 skakalcev iz Srbije, Hrvatske in Slovenije. Med številnim slovenskim zastopstvom smo seveda pričakovali največ predstavnikov Ljubljane, ki so doslej ničkolikokrat segli po najvišjih odličjih v elitni domači konkurenci. Naša pričakovanja so se izpolnila domala v celoti, saj smo dobili z Obšteterjem, Kristanom in Grgurevičem spet tri nove državne prvake.

Bržčas ni nič presenetljivega, če je tudi v ekipni konkurenci potekal boj za prvo mesto med najboljšimi klubskima kolektivoma v državi – ljubljansko Ilirijo in njihovimi najhujšimi tekmeci s Kolesije. Naslov v članski ekipni konkurenci je pripadla Ilirijanom, zato pa so skakalci Ljubljane nadoknadili zamujeno v tekmovalju mladinskih vrst, kjer so dokazali, da se na Kolesiji razvija nov rod odličnih skakalcev, ki bodo lahko z leti dostojno nadaljevali bogato tradicijo velikih dosežkov svojih vrstnikov doma in na tujem.

V skokih s stolpa je med člani pokojni Milan Hosta (Ilirija) po dolgih letih premagal večkratnega državnega prvaka Obšteterja, ki je skakal veliko slabše, kot sicer zna. Za presenečenje dneva je poskrbel mladi član Ljubljane Jakopin, ki je med najboljšimi skakalci z deske osvojil celo bronasto medaljo. Slab vtis je Obšteter popravil v tekmovalju z deske, kjer je prepričljivo porazil svojega velikega tekmeca, Milana Hosta, člana Ilirije. Obšteterju sta se z naslovi letošnjih državnih prvakov pridružila še mladinci Kristan, ki je zmagal v skokih z deske in Grgurevič s prvim mestom v skokih s stolpa. Med ženskami smo imeli nekoliko manj uspeha, saj se je Antončičeva uvrstila v tekmovalju z deske na tretje, Grilčeva pa na peto mesto. Slednja je na koncu prvenstva le osvojila bronasto medaljo v skokih s stolpa, Antončičeva pa se je morala zadovoljiti s četrtnim mestom.

Naši predstavniki – Obšteter, Jakopin, Grilčeva in Antončičeva –

so se v družbi s še nekaterimi odličnimi skakalci Ilirije udeležili letošnjega balkanskega prvenstva, kjer pa niso dosegli večjih uspehov. Veliko več so dosegli na nekaterih mednarodnih tekmovaljih, kjer se je posebno izkazal veteran Obšteter, medtem ko je mladi Grgurevič na mednarodnem prvenstvu Bodenskega jezera v švicarskem mestu Flawillu, osvojil dvoje najvišjih odličij za prvo mesto v skokih z deske in s stolpa. Medaljam talentiranega Grgureviča je pridala svoje srebro in bron tudi njegova klubska tovarišica Grilčeva, ki je osvojila dve drugi in eno tretje mesto.

Pri našem sprehodu pa ne smemo pozabiti tudi slovenskega prvenstva v skokih v vodo, kjer so za razliko od revije najboljših jugoslovanskih

skakalcev v Sibeniku, suvereno gospodarili člani Ljubljane.

DERBI NA VIČU

Po skorajda pričakovanem porazu na gostovanju v Sibeniku: Mercator je zadnjo nedeljo izgubil s tamkajšnjim moštvom z 0:2 – se bo viški drugoligaš pomeril v nedeljo na domačem igrišču z Muro.

Ze sedaj pa vas lahko opozorimo na srečanje z Reko, 31. oktobra, ki bo prav gotovo poslastica za nogometne sladokusce.

Pacug – počitniško naselje naših solarjev

Predlog odloka

o uvedbi krajevnega samopriskpevka za sofinanciranje enotnega programa gradnje osnovnih šol in VVZ na območju Ljubljane

Na podlagi 162. člena zakona o prispevkih in davkih občanov (Uradni list SRS, št. 7/69) in 163. člena statuta mesta Ljubljane (Uradni list SRS, št. 14/70) ter po odločitvi volivcev na referendumu dne 1971 je skupščina mesta Ljubljane na seji mestnega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 1971 sprejela

ODLOK

o uvedbi krajevnega samopriskpevka za sofinanciranje enotnega programa gradnje osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov na območju mesta Ljubljane

1. člen

Za območje mesta Ljubljane se po določilih tega odloka uvede krajevni samopriskpevek v denarju za sofinanciranje enotnega programa gradnje naslednjih osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov:

I. osnovne šole:

II. vzgojno-varstveni zavodi:

2. člen

Krajevni samopriskpevek se uvaja za čas od 1. 1. 1972 do 31. 12. 1976.

Objekti zaradi katerih je uveden krajevni samopriskpevek morajo biti zgrajeni do leta 1978.

3. člen

Samopriskpevek se plačuje v sklad za gradnjo osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov na območju mesta Ljubljane, ki se vodi pri Temeljni izobraževalni skupnosti Ljubljane. Sklad ustanovijo ljubljanske občine in mesta s posebnim odlokom.

Po enotnem programu gradnje osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov v mestu Ljubljana je predračunska vrednost del, ki se bodo po 1. členu odloka sofinancirala s krajevnim samopriskpevkom dinarjev. Delež krajevnega samopriskpevka presega 50 % predračunske vrednosti.

4. člen

Krajevni samopriskpevek plačujejo po stopnji 1 % naslednji občani, ki imajo stalno prebivališče na območju mesta Ljubljane:

1. občani, ki imajo osebne dohodke iz delovnega razmerja oziroma nadomestila, ki presegajo 900 dinarjev mesečno od neto osebnih dohodkov,

2. občani, ki so zavezanci prispevka iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti, od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, od samostojnega opravljanja intelektualnih storitev ter od avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav od osnov za prispevek,

3. občani, ki imajo dohodke od pokojnin, ki presegajo 900 dinarjev mesečno, od pokojnin.

5. člen

Krajevnega samopriskpevka so oproščeni:

— občani od socialnih podpor, invalidnin ter od otroškega dodatka, dijaki in študentje od štipendij ter vajenci od svojih nagrad,

— občani, ki imajo osebne dohodke iz delovnega razmerja in pokojnin, ki ne presegajo 900 dinarjev,

— občani, ki imajo osebne dohodke od kmetijske dejavnosti, če letni katastrski dohodek ne presega 500 dinarjev na gospodarstvo in jim je kmetijstvo edini vir preživljanja,

— zavezanci prispevka od obrti in intelektualnih poklicev v pavšalnem letnem znesku.

Krajevnega samopriskpevka so na lasten predlog oproščeni tudi občani, če v njihovi družini dohodek na družinskega člana ne presega 300 dinarjev mesečno. Pri tem se v dohodek štejejo dohodki, ki so osnova za odmero krajevnega samopriskpevka po tem odloku. O teh predlogih občanov odloča na podlagi mnenja organa za socialno skrbstvo posebna komisija, ki jo imenuje občinska skupščina.

6. člen

Krajevni samopriskpevek zavezancev iz prve in tretje točke 4. člena tega odloka obračunavajo in plačujejo v sklad iz 3. člena izplačevalci osebnih dohodkov, nadomestil osebnega dohodka in pokojnin.

Krajevni samopriskpevek zavezancev iz 2. točke 4. člena tega odloka obračunavajo in pobirajo davčne uprave ljubljanskih občin.

7. člen

Za izvajanje del je odgovoren sklad iz 3. člena tega odloka za zbiranje sredstev krajevnega samopriskpevka pa davčne uprave ljubljanskih občinskih skupščin.

8. člen

Glede odmere, pobiranja in izterjave krajevnega samopriskpevka ter olajšav veljajo predpisi, ki veljajo za odmero, pobiranje in izterjavo prispevkov in davkov.

Predlog sklepa

o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samopriskpevka za sofinanciranje enotnega programa gradnje osnovnih šol in VVZ na območju Ljubljane

Zaradi izvedbe enotnega programa gradnje osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov, ki je zadeva skupnega pomena za mesto, so skupščine ljubljanskih občin in mesta na podlagi 108. člena statuta občine Ljubljana Bežigrad (Uradni list SRS, št. 15/70), 92. člena statuta občine Ljubljana Center (Uradni list SRS, št. 16/70), 93. člena statuta občine Ljubljana Moste-Polje (Uradni list SRS, št. 17/70), 92. člena statuta občine Lj. Šiška (Uradni list SRS, št. 18/70), 93. člena statuta občine Ljubljana Vič-Rudnik (Uradni list SRS, št. 16/70) ter 78. in 163. člena statuta mesta Ljubljane (Uradni list SRS, št. 14/70) na sejah občinskih zborov oziroma mestnega zbora in zborov delovnih skupnosti in sicer skupščine občine Ljubljana Bežigrad dne, skupščine občine Ljubljana Center dne, skupščine občine Ljubljana Moste-Polje dne, skupščine občine Ljubljana Šiška dne, skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik dne, ter skupščine mesta Ljubljana dne sprejele

SKLEP

o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samopriskpevka za sofinanciranje enotnega programa gradnje osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov na območju mesta Ljubljane

1. člen

Za območje mesta Ljubljane se razpiše referendum za uvedbo krajevnega samopriskpevka v denarju za sofinanciranje enotnega programa gradnje osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov, in sicer:

I. osnovne šole:

II. vzgojno-varstveni zavodi:

2. člen

Pravico glasovati na referendumu imajo občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik v občinah na območju mesta Ljubljane.

3. člen

Referendum bo v nedeljo, dne 21. 11. 1971, ob 6. do 22. ure na glasovalnih mestih, ki jih določijo občinske volilne komisije.

4. člen

Na referendumu se glasuje neposredno in tajno z glasovnico, na kateri je naslednje besedilo:

„Skupščine občin Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Center, Ljubljana Moste-Polje, Ljubljana Šiška, Ljubljana Vič-Rudnik in skupščina mesta Ljubljane

GLASOVNICA

Referendum za uvedbo krajevnega samopriskpevka dne 1971

o uvedbi krajevnega samopriskpevka v denarju, za sofinanciranje gradnje osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov po enotnem programu, ki je bil obravnavan na zborih volivcev v krajevnih skupnostih in sprejet na sejah ljubljanskih občinskih skupščin ter na seji skupščine mesta Ljubljane, ki naj bi bil predpisan za dobo petih let od 1. 1. 1972 do 31. 12. 1976 in ki bi ga plačevati po stopnji 1 % naslednji zavezanci:

— občani, ki imajo osebne dohodke iz delovnega razmerja oziroma nadomestila, ki presegajo 900 dinarjev mesečno, od neto osebnih dohodkov,

— občani, ki so zavezanci prispevka iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti, od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, od samostojnega opravljanja intelektualnih storitev ter od avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav od osnov za prispevek,

— občani, ki imajo dohodke od pokojnin, ki presegajo 900 dinarjev mesečno, od pokojnin

9. člen

Stroški odmere, pobiranja in izterjave krajevnega samopriskpevka pri davčnih upravah gredo v breme proračunov občin Ljubljane.

10. člen

Svet za finance je pooblaščen, da daje po potrebi navodila za izvajanje tega odloka.

11. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

Predsednik skupščine mesta Ljubljane

Miha Košak, dipl. ing.

Predsednik mestnega zbora
dr. Majda Strobl

Predsednik zbora delovnih skupnosti
Andrej Levičnik, dipl. oec.

in ki bi ga bili oproščeni:

— občani od socialnih podpor, invalidnin ter od otroškega dodatka, dijaki in študentje od štipendij ter vajenci od svojih nagrad,

— občani, ki imajo osebne dohodke iz delovnega razmerja in pokojnin, ki ne presegajo 900 dinarjev mesečno,

— občani, ki imajo osebni dohodek od kmetijske dejavnosti, če letni katastrski dohodek ne presega 500 dinarjev na gospodarstvo in jim je kmetijstvo edini vir preživljanja,

— zavezanci prispevka od obrtnih in intelektualnih poklicev v pavšalnem letnem znesku,

— na lasten predlog občani, če v njihovi družini dohodek na enega družinskega člana ne presega 300 dinarjev mesečno. Pri tem se bi v dohodek šteli dohodki, ki so zgoraj navedeni kot osnova za odmero krajevnega samopriskpevka. O predlogih občanov bi na podlagi mnenja organa za socialno skrbstvo odločala posebna komisija, ki bi jo imenovala občinska skupščina.

glasujem

ZA

PROTI

Volivec izpolni glasovnico tako, da obkroži „za“, če se strinja z uvedbo krajevnega samopriskpevka, besedo „proti“ pa obkroži, če se z uvedbo krajevnega samopriskpevka ne strinja.

5. člen

Za postopek o referendumu se smiselno uporabljajo določila zakona o volitvah odbornikov občinskih skupščin. Postopek vodijo in ugotavljajo izid glasovanja volilne komisije občine Ljubljane.

6. člen

Izid glasovanja na referendumu se ugotavlja po ljubljanskih občinah.

Odlok o uvedbi krajevnega samopriskpevka bo sprejela skupščina mesta Ljubljane, in sicer za tiste občine, v katerih se bo večina vseh vpisanih izjavila zanj na referendumu.

7. člen

Osnutek odloka o uvedbi krajevnega samopriskpevka bo pred referendumom obravnavan na zborih volivcev v krajevnih skupnostih, na sejah ljubljanskih občinskih skupščin in skupščine mesta Ljubljane, objavljen pa bo tudi v občinskih glasilih.

8. člen

Sfledstva za izvedbo referendumu zagotovijo skupščine občin in mesta Ljubljane ter temeljna izobraževalna skupnost.

9. člen

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

Predsednik skupščine občine Ljubljana Bežigrad

Karel Kušar

Predsednik skupščine občine Ljubljana Šiška
Danilo Sbrizaj

Predsednik skupščine občine Ljubljana Center

Tone Kolar

Predsednik skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik
ing. Slavko Korbar

Predsednik skupščine občine Ljubljana Moste-Polje

Polde Maček

Predsednik skupščine mesta Ljubljane
Miha Košak, dipl. ing.